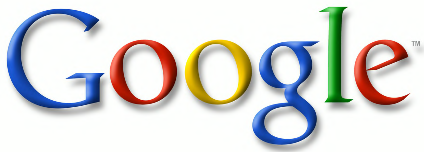
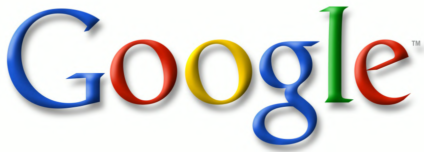

Google

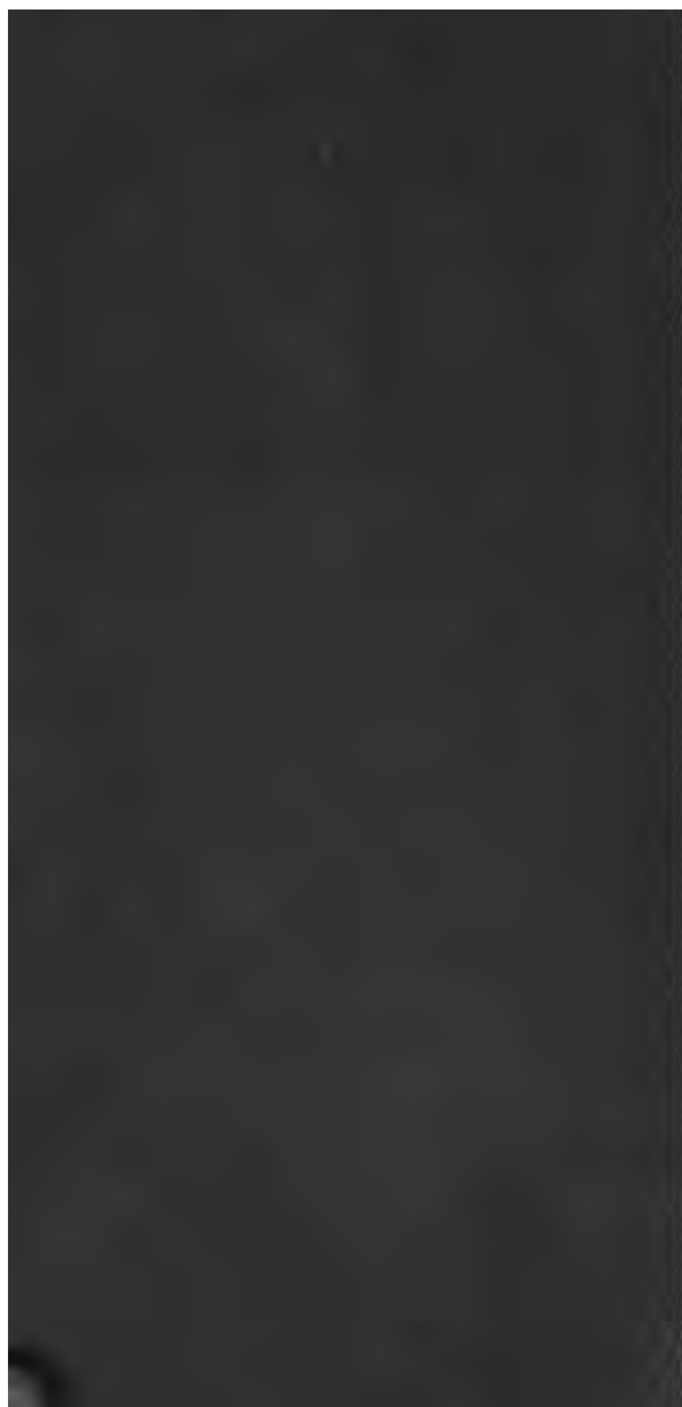
SVEND FLEURON

GRUM

ROMAN FRA SØ OG MOSE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
[illegible]
[illegible]

GRUM

SVEND FLEURON

JAGTBREVE. Med Vignetter af *Juul-Møller.* 1906.

I NATUREN MED BØSSE OG MED STOK. Illustreret af *Juul-Møller.* 1907.

JÆGER-ANDAGT Blade fra et Efteraar. Med Vignetter af *Juul-Møller.* 1908.

EN VINTER I JÆGERGAARDEN. Fortælling i Skitser og Scener. Med Vignetter af *Vilh. Th. Fischer.* 1909. 2.—4. Oplag 1919. Tysk Udgave 1912. Svensk Udgave. 1919

DEN GAMLE I SKOVENE. Knuds forunderlige Oplevelser. Illustreret af *Luplau Janssen.* 1911.

I MARKEN. En Samling Rids. Omslagstegning af *Møhl-Hansen.* 191

KALV OG DET HALVE AF DYREHAVEN. Omslagstegning af *Vilh. Th. Fischer.* 1912. 2. Oplag 1915. Tysk Udgave 916.

KALV OG RESTEN AF DYREHAVEN. Omslagstegning af *Gyde Petersen.* 1913.

DET RØDE KOBBEL. Roman om et Kuld moderløse Ræveunger. 1914. 2.—4. Oplag 1918. 5. Oplag 1919. Svensk Udgave 1915.

DANSK FORAAR. Omslagstegning af *Kr. Kongstad.* 1915.

DET TUDER OM NATTEN. Roman om den sidste store Hornugle, Strix Bubo. 1.—2. Oplag 1916. 3. Oplag 1917. 4.—8. Oplag 1919. Svensk Udgave 1916.

IB FIDELIUS ADELTAND. Roman om en Gravhund. 1.—5. Oplag 1917. 6.—7. Oplag 1918. 8.—10. Oplag 1919. Svensk Udgave 1917. Illustreret Udgave, efter Malerier af *Simon Simonsen* 1919.

HAREN DEN GRAA. Roman fra de danske Agre. 1.—9. Oplag 1918. Svensk Udgave 918.

* * *

FØRER I DYREHAVEN, Danmarks Nationalpark. Med Illustrationer og to Kortskitser. 1914. 2. Oplag 1915. 2. Udgave 1919.

HARESKOVENE. Fører Store og Lille Hareskov samt Jonstrupvang. Med llustrationer og en Kortskitse. 1915. 2. Udgave 1919.

SKOVENE OM FURSØEN Fører Frederiksdals Skove og Nørreskov. Med Illustrationer og en Kortskitse. 1915. 2. Udgave 1919.

RUDE- OG GEELSSKOV Fører Skovene om Holte. Med Illustrationer og to Kortskitser. 1917 2. Udgave 919.

SKOVENE OMKRING KØBENHAVN. Dyrehaven, Hareskovene og Skovene om Fursøen samt Rude- og Geelsskov. Med Illustrationer og Kortskitser. 1919.

SVEND FLEURON

GRUM

ROMAN
FRA SØ OG MOSE

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG - KJØBENHAVN
OG KRISTIANIA - MDCCCCXIX

SAMTIDIG MED DENNE ORIGINALUDGAVE UDKOMMER
EN SVENSK UDGAVE PAA LARS HÖKERBERGS
FORLAG I STOCKHOLM

TRYKT IALT I 4750 EKSEMPLARER

SAMMEN MED NÆRVÆRENDE FØRSTE UDGAVE ER UDSENDT
EN SÆRUDGAVE TRYKT I 250 NUMMEREREDE
EKSEMPLARER PAA HAANDGJORT
PAPIR FRA VAN GELDER ZONEN

GYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KJØBENHAVN

INDHOLD

At æde andre og selv undgaa at ædes — det er Livsopgaven.

DET MUNTRE LIV

KLART rindende Vand fyldte Grøften; men paa Bunden laa det matsorte, støvlette Mudder. Det laa tommetykt, i Lag paa Lag med det ene lille Fnug ovenpaa det andet og saa løst og let, at en tæt, uklar Røgsøjle ved mindste Berøring rejste sig i Vejret.

Et Uhyre med Gab og Tænder som en Krokodille, en flad og forræderisk Pande og store, dorske, ondskabsfulde Øjne laa lige over Bunden i den brede, solede Tværgrøft, der fra den store Indsøs flade Bugtdyb skar sig ind i Land. Hele Uhyret var knap en Finger lang!

De opskydende Vandplanter slørede hendes Krop og drog vigende Skyggerids over hendes trinde, smækre Hale.

Hun yndede at staa her mellem Bundgrøden, naar Solen skinnede, og spille drivende Rørstump. Hendes rødbrune Farve med de tigrede Tværstreger maskerede hende fortrinligt. Hun *var* simpelthen en Rør-

stump. Selv den skarpøjede Hejre, der uset var dalet ned en halv Snes Meter derfra og nu lydløst under langsomme, beherskede Trin vadede nærmere og nærmere, tog hende ved første Øjekast for en Pind.

Al Sommerdagens Grøftevandsliv pulserede om Geddeungen ....

Vandedderkopper gik op efter Luft og kom ned med den mellem Bagbenene for under Kildemossets Krøl at fortøje deres sølvskinnende Dykkerklokker. Rygsvømmer ved Rygsvømmer med en glinsende Luftblære som Svømmepose paa Bugen og et Par lange Ben til Aarer strittende vidt ud til Siden jog i lange Sæt gennem Vandet eller steg og sank med Luftballonfart. Hun skelede i Vejret og saa' i Læ af en Vifte Siv en Forsamling sorte, baadformede Hvirvlere tegne sig som Prikker mod den lysende Overflade. De smaa Vandbiller laa og dasede; men pludselig stod der som et Stormstød ned iblandt dem, de splittedes hovedkulds og hvirvlede af ud i videre og videre Kredse — for saa atter som en Flok Faar at klumpes lige saa pludselig.

Geddeungen forsvandt for Hejren i en Muddersky og smuttede afsted et langt Stykke udefter. Paa en aaben, undersøisk Slette i en bred Vig lagde hun sig for Anker i Slagskyggen under en Klynge frodige

Kabelejer, hvis gule Blomster glimtede frem af de grønne, hjærteformede Blade-Skyer.

Der var aldrig Ro omkring hende .... naar eet Dyr var paa Vej ned, var et andet paa Vej op! Og *under* hende var Dynddynen i uafbrudt Bevægelse. Pinde gik til højre og venstre; laadne Knolde laa og rullede over hinanden ... det krympede og gav sig af Larver alle Vegne. Saa mudrede de rastløse *Vandkalve* ustandselig; de frigjorde Blade og Stængler, som langsomt og paa uhyggelig Vis løftede sig mod Overfladen. Ogsaa Luftbobler blev fri og gik roterende til Vejrs med Hast ....

Her sloges to store Rovbiller med en stakkels *Vandtæge!* Det fladprammede Insekt rakte ud efter sine Fjender med sine skorpionlignende Kløer; men Rovbillerne greb det en i hver Ende, slog Kløerne bort med deres stærke Fangben og hev dets Hoved og Krop fra hinanden. Det maatte være glad, det slap saa regulært af med Livet!

Alt pinte, alt martrede hinanden hernede ... ja, aad sig selv op! At miste Arme og Ben og flere Skaal Sul af Kroppen hørte Dagen til — og bare man hvilede sig et Minut, blev man taget for Aadsel.

Den store Hesteigle havde i rytmiske Slyngninger slanget sig gennem Vandet; nu var den træt og strakte sig et Øjeblik for at

sove til Middag — straks greb de formentlige Pindestumper, den laa paa, fat i den, og graadige Hoveder med skarpe Kæber spændte mod dens Kød; paa et hængende Haar var den ved at blive lænket for evig, nu lykkedes det den endelig atter at slippe fri og hale afsted med to af sine Plageaander efter sig.

Opmærksom fulgte Geddeungen den sorte Mudderorms Flugt: *At æde andre og selv undgaa at ædes* — det var Livsopgaven, forstod *Grum*.

En Tid lang holdt hun sig ganske stille, kun en bølgende Viften med Rygfinnen og de ondskabsfuldt lysende Øjne forraadte hendes Liv. Langsomt aabnede og lukkede hun sin lille brede Mund og lod Vandet strømme iltende over de ildrøde Gæller.

Men længe varer det ikke, før hun har glemt den Fare, hun nylig er undsluppet. Hendes grumme Fangerlidenskab betager hende atter — —

Fra Slagskyggen under Kabelejerne farer hun hen under et lige udfoldet Aakandeblad. Her har hun en særlig yndet Lurestilling med Ryggen helt oppe mod Bladets Underside og Næsen lige i Skyggegrænsen, parat til Hug. Sølvsmut fra Smaafisk lyner om hende, og Myriader af bitte, lysende Krebsdyr vimser hende saa tæt om Snuden,

at hun uafladelig kan snappe snesevis i sin graadige Flab.

Det var særlig det, der rørte sig, som øvede en magisk Tiltrækning paa hende! Lige fra dengang, hun som tolv—femten Dage gammelt Kryb havde fortæret sin Blommesæks Indhold og aabnet sin store, gribelystne Mund, vakte alt det, der flimrede, snoede og rørte sig, alt det som vilde *undslippe,* paa uimodstaaelig Vis hendes Drift.

Dybt derinde i sit Væsens inderste Kærne ejede hun en altbeherskende Trang: den ytrede sig som en Umættelighed .... en Forvisning om, at hun aldrig kunde faa nok, og en Ængstelse for, at andre skulde æde Vandene tomme. En vanvittig Graadighed besjælede hende; selv om hun var stoppet, saa hun ikke orkede mere, maatte hun dog stadig svømme om med Bytte i Munden.

Hvad der var stille og i Ro ejede derimod ingen videre Tiltrækning for hende, hun følte ingen Sult ved at se det og ingen Lyst til at eje det; *det* kunde hun jo altid tage.

Tyst og tavst og i Vand til Bugen trawler den skarpøjede Hejre imidlertid Grøften igennem ....

Sindigt passer den sin Dont og spankulerer af i lange, afmaalte Skridt. Dens store,

tilsyneladende saa tunge Krop vugger over de grøngule, stilkede Ben, den korte, brede Hale næsten kæmmer Vandfladen, mens den trinde, armlange Hals er i idelig Bevægelse og retter det dørkformede Næb som en Floret ud i de forskelligste Angrebsstillinger.

Hættemaager og Terner støjer om den — og fra Tid til anden enes en tre, fire Stykker om at drille deres store Konkurrent. Bedst som Hejren er i Fangerstilling med Næbet blot en Kende over Vandskorpen, parat til at gribe Byttet, stryger Maagerne bagfra ind over den. Hvæsende maa den krumme Hals og sætte Floretten mod Sky og hugge og bide efter sine Plageaander.

I lang Tid kan en saadan drillende, lille Maageflok holde ved — og naar den endelig hujende og spottende fjerner sig, har den ødelagt mange Chancer og spildt mange kostbare Minutter for den store tavse, taalmodige Fisker.

Saasnart Maagerne er fløjne, hengiver Hejren sig med fordoblet Lidenskab til sin Dont. Fra forskellige Udfaldsstillinger lyner dens Næblyster ned i Vandet. Tit er Stødene forgæves; den maa søge videre frem; men endelig faar den da fat paa en lille Aal.

Det er imidlertid ikke saadan at faa slugt den sprælske Fangst, Aalen krymper sig og

vil ikke ned i Sækken, saa Fuglen maa tage noget af det sprælske af den ved at rulle den op og ned i sit skarpkantede Næb. Saa glider den ....

Ogsaa denne Gang er Heldet lige ved at redde Geddeungen!

Hejren, der er kommet bag paa den, bøjer varsomt Halsen over den drivende Rørstump. Den ser, der er noget mistænkeligt ved Stumpen, men troer den tager fejl og vil gøre et Skridt videre. Den faar kun gjort det halvt, den standser med Foden halvvejs op — og saa i næste Sekund lyner Hugget.

Bare een Gang slog Grum med Halen. Da blev hun grebet. Og noget skarpt og haardt, der var stærkere end hun, tvang hendes Basken til Ro. Saa gik hun paa Hovedet ned i en varm og snæver Rende.

Der var en frygtelig Fisketrængsel i Renden. Man albuede med Finner og vrikkede med Haler. I eet Væk var der nogen bag hende, der skød paa, men Mylderet foran hende stængede. Hun kom ingen Vegne.

Og dog gled hun alligevel! Ganske langsomt førte Rendens tykke, slimede Vand den levende Dyndvælling, hun stod imellem, afsted; hun mærkede, hvorledes hendes Mundviger skurede mod Rendens Bred-

der .... det var hende næppe mulig at aande.

Imens fløj Hejren med hende og alt sit øvrige Gylp hjem til sine Unger ....

Ude paa Søen mødte den en Baad, hvori en Mand sad og medede. Erfaringen sagde den, at det var en Fisker; men den tog fejl — der var ogsaa en Bøsse i Baaden, og da den svang sig opover, faldt et Skud, som tvang Fuglen til, for hurtigere at slippe bort, at give noget af Lasten fra sig.

Grum var blandt de lykkelige! Pludselig mindskedes Trængslen i den lange, mørke Rende, og den træge Dyndstrøm, som førte hende med sig, ændrede Retning. Lidt efter kom Strømmen i rivende Fart og skyllede hende hovedkulds afsted, hun saa' paa eengang Lys og følte Plads om sig, saa hun kunde vifte med Finnerne ....

Da faldt hun fra Hejrens Næb i en Højde af en Snes Meter .... hun fik Tid nok til at mærke, hvor kvælende tør, den anden Verden var; den trak ligesom Indvoldene ud af hende, og hvad hun saa gjorde for at komme paa ret Køl igen, blev hun lige slet behandlet.

Saa naaede hun heldigvis sit jordiske Element, fik Vand over Gællerne og kunde begynde at svømme.

I VIGENS LUN

Da hun blev eet Aar gammel, fik hun Skæl.

I sin spæde Ungetid, da hun kun kunde æde meget smaa Dyr, havde hun udelukkende levet af Vandinsekter og Larver. Men fra nu af var intet Kød hende helligt uden det, der hang ved hendes egne Sideben.

Hun anfaldt enhver Fisk, som ikke var stor nok til at sluge *hende,* og satte *Løjere* og *Smaaskaller* tillivs med en egen Tilfredsstillelse. Nu tog hun Hævn over disse glubske Smaafisk, som havde forbrudt sig den Gang, hun endnu bare var i sin Vorden.

Hun var ikke klækket paa kunstig Vis eller kommet til Verden i en Trækasse, gennemstrømmet af rindende Vand, nej, saare naturligt var det hele gaaet for sig.

Hendes Moder havde i Martsdagens gule Solflimmer, omgivet af trende, lige fyrige Bejlere gydt sin Rogn, og den var sunket ned og havde klæbet sig fast til nogle Græstuer i Søkanten. Men allerede Dagen efter var der begyndt at samle sig Smaafisk om

Tuerne, og næste Dag formelig myldrede der af dem; ivrigt gennemsøgte de Tuerne og aad alle de Geddeæg, de kunde faa Øje paa. Saa grundig gik de til Værks, at der af hendes Moders Tusinder og atter Tusinder af Æg bare blev levnet to, der sad gemt dybt nede i Hjærtet paa et Straa.

Af det ene var *hun* rundet. Solen tog sig af hende, klækkede hende ud og lærte hende at røve, hvad hun kunde overkomme. Nu hævnede hun sin Stamme og tog Revanche ....

Hun besad en forbløffende Evne til at *stille sig* og forstod at vælge sin Plads saadan, at hun ligesom blev borte i Vandet. Rørstænglerne sendte hende deres Skyggestreger over Kroppen paa Kryds og Tværs, Vandsnerre og drivende Andemad slørede hende til, de dumme Skaller og andre rastløse Smaafisk vimsede hende til Tider saa tæt om Flaben, at hun kunde mærke Bølgeslaget af deres Halefinner. Nogle kunde næsten løbe Panden mod hende; — men naar de saa' hende, hu, hvor Vandet blev fuldt af Stjerneglimt og hvor de kom bort i en Fart!

Hvor Aakanderne laa i Flaader og dannede grønne Øer, gemte hun sig helst; her faldt de forræderiske Skygger — hendes bedste Venner — kraftigt gennem Vandet,

tog hende ind til sig og gjorde hende Fangsten let. Men mærkede hun sig opdaget, fjernede hun sig nødig i Huj og Hast; den Slags vakte for megen Opsigt og skabte Uro viden om i Fiskeverdenen.

Stod hun f. Eks. i Overfladen, og anede det hende, at der luredes ovenfra paa hende, blev hun ligesom mere og mere uskarp og eet med det mørke Vand, idet hun umærkeligt lod sig synke. Samtidig begyndte alle Finnerne at arbejde; yppigt folderige smøg de sig om den lange sorte Pind, som hendes Krop nu lignede, frynsede og slørede den og førte den bort.

Jo, som hun forstod at stille sig, forstod hun ogsaa at flytte sig: varsomt og diskret ....

Før havde hun knap været en Finger lang, nu var hun allerede paa Fods Størrelse — Og hendes Graadighed var vokset i tilsvarende Grad! Hver Time paa Dagen kunde hun æde. Hun stoppede sig helt op til Halsen og havde endda gerne den ene Halvdel af en Fisk udenfor. Det var meget almindelig at se en smækkende lille Fiskehale, som hendes Mavekværn endnu ikke havde faaet Plads til, stikke hende som en spillende Tunge ud af Munden. Henrykt svømmede hun om og suttede paa den, som en Dreng sutter paa en Sukkerstang.

En Dag glider hun langsomt gennem en Sivbusk. Livløs og død som en Pind. Øjnene sidder som paa Stilke og spejder vildt omkring; men Kroppen udtrykker den mindst mulige Lidenskab og Bevægelse.

Hun vender .... men ogsaa under Vendingen holder hun sig stiv og spiller sin nye Rolle som drivende Pind mesterligt.

Da opdager hun sin Bro'r, et ligesaa lovende Stykke Geddeyngel med alle Racens Kendemærker.

Ganske vist har hun koldt Blod, men hun er af et hidsigt Gemyt, og da hun tilmed er sulten, stirrer hun glubsk og kannibalsk paa Fremtoningen. Hendes Appetit skærpes og vokser indenfor umaalelige Tidsenheder .... Maden er nær, den skriger hende i Øjet — hun glemmer Slægtskab og Lighed, og idet hun bøjer sig om sin Midte, saa Hoved og Halespids mødes, griber hun i et lynsnart Hug Broderen om Livet.

Han er fuldt saa stor som hun og kæmper, til han ikke mægter at røre en Finne; men Kuppet lykkes.

Jo, hun begyndte at komme efter det — og hun blev stadig vildere og voldsommere og mere glubsk! Hendes Tænder dobledes — og som de voksede, skærpedes de af det ideligt rindende Gællevands Sug. Og det var

som hun forstod hvad Værd, der stak i dem, for tit stillede hun sig ved Bunden og mudrede fine, haarde Sandskorn op, hvorved hun fik gjort Slibevandet endnu mere virksomt.

Det var mest i Halvlyset, hun nu jagede, i den første sarte Dæmring eller Skumring; hendes skarpe Øjne saa' i Mørke ligesom Uglens og Kattens. Naar Skyggerne blev lange og Himmelskærets Solrødt gød sig over Vandet, følte hun sig begunstiget af Omgivelserne — og da blev hun eet med det vældige i sin vældige Natur.

Om Dagen derimod døsede hun i Ro....

Vigen, hun boede i, havde side Bredder. Mellem det korte, trinde Græs blomstrede Gøgeurt og Kabeleje Side om Side og Trevlekronen foldede sine rødviolette Flosseblomster ud paa en stiv, mørkebrun Stængel, der altid stod med Cikadespyt om Hovedet.

Længere ude begyndte Sjapvandet og Padderokkerne og efter dem de høje, vimplede Tagrør, som i mægtige Klynger soppede afsted saa langt, det var dem muligt at bunde.

Og hvor *de* slap, tog de rundstænglede, olivengrønne Sumpsiv fat og vadede videre

og stadig videre, indtil de midtstrøms samlede sig i Smaakrat og Lunde, i hvis Dyb et rigt Insektliv holdt til.

De skønneste Sommerfugle dansede deres Bryllupvals herude: nogle nankingule og sørgerandede og andre med Solnedgangsglød paa Vingerne! I Eskadriller paa Snese duvede Guldsmede og Vandnymfer Sollunene af og bød, idet de knitrende vendte, alle Solspektrets Pragtfarver til Skue. Sorte Hvirvlere laa i Klump og sov, og paa de gummistive Aakandeblade krøb Fluer og Gedehamse tørskoede om og vederkvægede sig med Vandet.

I den stille, tidlige Morgen sukker og skælver Rørene .... en lille gulgraa Sivsanger kommer pludselig til Syne af sit Skjul. Den griber den største af Sommerfuglene om Livet og forsvinder sporenstregs ned igen. Lidt efter istemmer den sin lille spinkle Savskær-Vise, der staar saa godt sammen med Rørtykningernes monotone Evighedshvisken.

Grum nede i Grøden fornemmer kun svagt de dæmpede Toner; hun er optaget af en Begivenhed, som er ved at udvikle sig med rivende Fart —:

Et Møl falder pludselig i det klare Vand. Det forsøger at flyve op, men kan ikke. Saa

piler det ilsomt over Vandfladen, slæbende de brungule Vinger efter sig. Det løber, hvad det orker og tager den lige Linje ind mod Land.

Men Hvirvlerne ser Flyverens Havari og kommer halende paa deres Vandskier for at sønderrive ham. De skyder Torpedobaadsfart og snoer sig paa ejendommelig Vis fremad i Spiraler uafbrudt. En kileformet Fure staar ud fra hver lille Røvers Bov, og i Kølvandet bag gaar der Vandfald.

Den stakkels Flyver bliver vaadere og vaadere .... og mindre og mindre syner hans Krop, mens han anstrænger sig for at naa det frelsende Rørskær, hvor han vil klatre tilvejrs i en Padderok og fri sig, som en Kat gaar i et Træ for Hunde.

Det lykkes ham desværre ikke; han er synkefærdig — og glubsk hugger en af Hvirvlerne sig fast i hans Bagkrop.

Men den heldige Fangstmand undes ingen Fred til at æde Byttet. Den maa slippe det og gribe det og slippe det igen — og nu kommer en lille Fisk — en *Løje* — med i Spillet.

Det flimrende Jagtløb farer lydløst videre over Vandskorpen — trængt af Rovbillerne foroven og Løjen forneden nærmer Møllet sig Rørskæret.

Med slappe Muskler og fladlagt Rygfinne

staar Grum urørligt i Brynet; hun fanger Glimt paa Glimt af den lille, sølvskællede Fisk.

Der er Fedme og Flomme over dens lækre Krop ... der er Buttethed og Trivelighed: som en uimodstaaelig Fristelse stikker den Brodermordersken i Øjet og faar hendes Sult til at krybe helt ud i Spidsen af Tænderne.

Rygviften foldes ud og rejses varsomt i Vejret .... graadigt følger hendes Øjne den lille, vævre Fyr.

Det ene Lynglimt følger større og stærkere efter det andet.

Grum mærker Rovbegærets Spænding og Ekstase bryde ind over sig — alt det, der gaar umiddelbart forud for Byttets Besiddelse og som hun elsker at svimle bort i. Og hun begynder at gaa ud af Pindestillingen og bøje sig umærkelig om sit Midterparti.

Den lille buttede er for optaget af Møljagten. Sorgløst lader den sine Rygstykker spille i en liflig friskgrøn Søtone, mens den med sin sølvglinsende Bug lokker alle Regnbuens Farver frem af Vandet.

Endnu et Par Sekunder .... og Byttet er nær!

Da gør Grum sit første ærlige Spring. Det lykkes .... lige fra det hun var saa stor som

en Stoppenaal havde hun drømt om dette Spring ... drømt det vilde lykkes.

Sivsangeren i Rørholmen hørte Plasket — og Smasket af Kæbeskuffens Lukning. Saa inderlig blev den slaaet i Laas, at Fuglen ligesom fornam Offerets uhjælpelige Suk og den lovende lille Røvers taknemmelige Tilfredshed.

Jo, hun var *Rovkatten i Vandet* — ved Snildhed og Snuhed, ved lumske Overfald skulde hun tage sit Bytte. Hun magtede sjældent at svømme sine Maddyr op i lige Løb. Pokker skulde ogsaa rende efter Søens vævre Antiloper, naar de sky og sprælske græssede Dybets Sletter af; de opdagede hende jo før end hun var nær og kunde begynde Springet.

Hun havde en mægtig Hjord; hun behøvede ikke at anstrænge sig, men kunde i Ro og Mag udvælge sit Bytte. Og jo større det var, og jo mere Sult og Mordlyst hun følte i sig, jo mere Voldsomhed og Energi lagde hun i Springet. Som Falken kan slaa forkert, saaledes kunde ogsaa hun! Da blev hun flov — som ethvert Rovdyr; hun gentog ikke Springet, bare skyndte sig bort.

Men naar Byttet sprællede i hendes hun-

dredetands Gab og klaskede hende om Mulen med den dirrende Halefinne, da rettede hun sig langsomt, med en egen dvælende Nyden, ud fra sin sammenbøjede Springpaastilling. Var hun sulten, slugte hun straks sin Fangst. Ellers holdt hun nok af som Katten at lege med sit Offer, svømme om med det i Munden, vende og dreje det og tygge paa det i halve Timer, inden hun kunde beslutte sig til at sætte det til Livs.

Hun stoppede sig, hun aad — og af den megen Ædelse blev hun stor.

HVORLEDES SØEN SAA' UD

I Vigen, hvor hun levede mellem Rør og Siv, holdt en Stime Aborrer til. De var knap saa store som hun, men meget sværere og ældre. Især deres Anfører, efter hvis Bevægelser den hele Flok rettede sig, var en bredbuget, taarnrygget Karl, der kendte Betydningen af det Forsvarsvaaben, den ejede i sin kraftige, pigstraalede Rygfinne.

Den havde en egen Evne til at variere sin Farve, saa den til enhver Tid passede til Belysningen i Vandet og paa Bunden. Der var Dage, hvor den synede ganske irgrøn, dens Messingskær var væk; til andre Tider lod den de sorte Flammelyn langs Siderne træde frem som Striberne paa en Zebras Skind, og den gav Bugen Glans som Høstens gule Fuldmaane. Da gik det mod Blankvejr .... da blev der Spil i Vandet!

Men fælles for dem alle var de ru og rivende Panserskæl, der sluttede sig tæt om deres gulerodsrøde Finner — og saa de runde, gyldne Øjne med den muldsorte Pu-

pil; de laa som paa Puder og rullede udenfor Hovedet, saa Fiskene kunde se saavel opad som nedad.

Aborrerne var fuldt saa store Rovfisk som Grum, gik hende i Bedene overfor Smaafiskene og forstyrrede ofte hendes Jagt; havde hun bare magtet det, skulde hun med Glæde have ædt løs ogsaa af dem.

En Aften, hun var saa sulten, at hun undervurderede alt, saa' hun sit Snit til at gaa løs paa deres mørklødede Anfører; men *Riveren,* der mærkede sig i Knibe, forsvarede sig med en Bulldogs Energi. Bladet var lige ved at vende sig til dens Fordel, da Grum gjorde sig usynlig ved et dristigt Laksespring højt op i Luften. Siden svømmede de altid skulende i rimelig Frastand forbi hinanden; men Grum forstod godt, at den stribede Fyr ikke var hende god.

Og som hun voksede, og mere og mere følte sig som den stormægtige Hersker, der havde sin Tandvæbning ene og alene for at flaa løs i andre, blev hendes Had til den taarnryggede instinktmæssig større og større. De var jo af saa vidt forskellig Natur!

Hun var ilter, vild og hensynsløs i sine Angreb og gav sig hen i Fangerrusen til det svimlede for hende; hun vovede Trøjen og daanede bort i Rovlyst. Den snu Aborre

forløb sig sjældent, men saa' sig nøje for og var altid kølig og behersket i sin Optræden. Og dog var den til enhver Tid — i fuldt saa høj en Grad som hun — parat til et Overfald; men mesterligt forstod den at passe sit Snit, saa Kuppet kunde lykkes. Tit kom den farende frem imod hende, saa standsede den pludselig og betænkte sig og stod og snusede hundeagtig til hende.

Hun var ellers endnu kun en Backfisch, slatten og leddeløs og ikke hurtig nok i Vendingen. Det var lige akkurat gaaet op for hende, hvor de store af hendes egen Art yndede at staa og hvor hun derfor skulde tage sig i Agt; ellers var hun ikke belastet med nogen videre Erfaring.

Som Unge havde hun aldrig været ude paa Dybet, men klogelig holdt sig til det stilfærdige Vand: til Grøfterne og Bredvandet i Vigen, hvor hendes Kræfter slog til i Forhold til Omgivelserne, og hvor hun instinktmæssig havde Fornemmelsen af, at hendes store Fjender vilde løbe paa Grund, om de forfulgte hende. Her fandt hun Ly mellem Rørene og Sivstænglerne.

Men der var noget udenfor, noget stort og stærkt, noget evigt uroende — og det trak.

Hun tog sig nu længere og længere Ture,

og en Dag, Vandet var særlig let og klart, begav hun sig paa en lang Rejse fra den ene Ende af Søen til den anden.

Den Del af Bunden, som dannede Vigen, var et grøderigt, storbakket Land. Lange Aase, bevokset med Aakander og bugnende af meterhøjt, rundstænglet Græs, skød sig ud efter i parallelløbende Kæder, ligesom indrammende et tilsvarende Stræk brede, dybe Dale. Hist og her var der stejle Snevringer — ligefrem Pas — gennem hvilke Fiskestimerne maatte vove sig, naar de skulde fra den ene Græsgang til den anden.

Hun svømmede lige under Vandskorpen og betragtede med Interesse Bundens vekslende Landskaber og alt det ukendte og sælsomme, der dukkede frem for hendes Øjne. Hvor frydede det hende ikke saadan rigtig at slaa sig løs og lade Finnerne boltre sig af Hjærtens Lyst!

Hun naaede et Stenrev og svømmede over en Samling høje, stejle og vildsomme Bjærge, der skød sig op fra Dyndets Sortbund med forrevne, snart golde og nøgne, snart skovbevoksede Sider. Bjærgene var fulde af dybe Kløfter, og Vintrenes Is havde ved Aarhundreders Bundfrysninger furet dem op med Skrub og Revner, høvlet Spidserne af Toppene og formet kullede Tinder eller ligefrem Højsletter.

Rundt om i dette Stenland med dets mange snørklede Indhug og skarpe Hjørner ragede frem den ene særtskinnende Grenstump ved Siden af den anden. Flere af dem havde Øje i Enden og enkelte viftede om sig med en kortere eller længere Stjært. I Aarenes Løb var de dumpet ned dèroppe fra den anden Verden ..... det var tabtgaaede Baadshager og Ankre, som uhjælpelig havde bidt sig fast: Stenrevet var nemlig en god Fiskeplads.

Der fandtes mange Krebs i Søen, og mens hun svømmede, saa' hun dem i Fugleperspektiv vandre om; de myrede sig over Søbunden i alle Retninger ved møjsommelig at maale dens Kilometre ud i Krebseskridt.

Paa flere Steder havde de hele Byer — og i Stenrevets lodrette Brinker ud mod Dybet holdt et stort Krebsefolk til. Hun lagde her Mærke til nogle Eksemplarer, større end hun skøttede om; de laa og lurede mellem Stenene eller inde i Urskovens Dyb og slumpede sig til at fange Fisk i deres dræbende Klo. Eller de foer baglæns gennem Vandet med langtudhængende Kløer og Følehorn; Sæt i Sæt gik det og ved Slag med Halen .... havde ikke Strømbølgerne, de skabte, varet hende i Tide, var de buset paa hende hvert Øjeblik.

Fra Stenrevet drog hun hen over en stor

og øde Sandslette, hvor Ormene laa i Ringe og Dammuslingerne i Kolonier. Enkelte nøjsomme og lidet frodige Planter med Svingstængler, der kunde dreje sig efter Strøm og Bølgeslag, traf hun paa; men det, som mest faldt hende i Øjnene og stærkest afbrød Ensformigheden, var de Skeletrester — af Dyr, Baade og enkelte Mennesker — som laa drysset ud rundt omkring.

Hvor endnu Stenrevets Undergrund strakte sig hen under Sandet og intet rigtig kunde gaa til Bunds, saa' hun disse langsomt forgængelige Rester af Luftverdenens Meteorer ligge hvidskurede og rene som paa en Præsenterbakke. I Kraniernes Øjenhuler havde Krebsene Hytter, naar de tog sig Hvil paa den lange Rejse over disse farefulde Ødemarker, og Aborrerne stod og lurede i de tremmeaabne Brystkasser, klogeligt dragende Nytte af Ribbenenes Skygger.

Men længere ude, hvor Strøm og Sandflugt skiftevis havde Magten, afdækkedes og begravedes Tingene ustandselig. Og midt i Ørkenen, hvor der fandtes Flyvesand, ragede op af Klitbjærgene nu en Armstump, nu et Ben, Panden af en Hovedskal med et mægtigt Gevier eller en Baadstævn. Saa afsluttedes endelig Ødemarken af et helt Skeletrev: det var Resterne af en Flok Dyr, der i Mulm og Snefog for en halv Snes Aar

siden havde skudt Genvej over Isen og var gaaet i en Vaage.

Da Grum var dèr forbi, begyndte atter det frodige Land med sort Dyndmuld, Planter og Smaafisk; hun naaede et nyt Højland, ikke stenet og raat, som det hun forlod, men jordet og frodigt banket. Det laa ud for en fremspringende Landpynt og dannede dennes naturlige Fortsættelse under Søen.

Paa begge Sider af Pynten strakte sig dybt ind i Land et Par langtungede Vige, hvis undersøiske Landskab var som en Genspejling af det oversøiske: en Yppighed og Frodighed gav sig til Kende alle Vegne, Vandgræsset bølgede i Stræk som Korn paa Mark, og Vandskovenes Kæmpevækster var som skyggefulde Træer paa Landjorden.

Paa Overgangen mellem disse fede og hine magre Egne, hvor Sandflugten paa Uvejrsdage, naar Bølgeslagene gik dybt, blottede gamle, krebsegnavede Skeletter eller dækkede nye til, fandtes en stor Mudderpøl. Den dannede Begyndelsen til et sidt og udstrakt Morads, hvori Søens Bundkilder havde deres Udspring.

Altid murrede det rundt om i Grødemasserne her; Dyndet rejste og lagde sig, som rullede der Bølger under det. Nu og da gik der Brist paa Overfladen og Vandstraaler

saa tykke som Træstammer stod i Vejret. Der var høje og lave Straaler, og de skabte Vandtræer og Vandbuske, som til Tider sprang i Flor med store, særtfarvede, fantastiske Skum- og Bobbelblomster.

I dette Mudderhul boede Søens Eremit, den gamle Kæmpemalle *Oaa:* et skælløst, mørklødent, slimet Uhyre, der kun en sjælden Gang, mest i Storm og Uvejr, rejste sig af sin Dyndseng og lod sig se af menneskelige Øjne. Til daglig krøb hun om paa Bunden .... førte sit ensomme Røverliv hèr, hvorhen Tyngdeloven omsider drog alt, hvad der ikke mere mægtede at svømme eller drive om.

For Aarhundreder siden havde fromme Mænd bragt hendes Ophav, svøbt i fugtigt Græs, her til Søen og plantet Slægten *Silurus* udenfor deres Klostermur. Den skulde med sit transøde, svært fordøjelige Kød tjene dem som en solid Fastemad.

Forsøget var kun maadelig lykkedes, og som den sidste var denne sejglivede, gamle Hunmalle igen.

Oaa havde Aalekrop, men var ellers lang og svær som en Kvælerslange. Om man engang fik fanget hende, vilde hun ikke kunde ligge paa selv den længste Langvogn, uden at hendes Hale slæbte efter.

Hovedet var stort og kvabbet med et

mægtigt Hajgab og bitte, plirende Øjne. Seks lange, ormelignende Skægtraade, hvis Spidser endte i Krøller og Slyng, krympede sig ud fra hendes Mundvige; med dem følte hun sig for, naar hun sindigt mavede sig over Mudderbunden. Hun havde hverken Hals eller Bryst; straks bag Kværken hang den rummelige Bugsæk ned som paa en gammel Griseso. Sækken var altid spilet og tilsyneladende saa tung, at den gjorde Bæstet ganske svaj i Ryggen.

Et skummelt, lyssky Snigdyr var Oaa, en Frygt for hvert stakkels Fiskevæsen, der var kommet til Skade og ikke mere vævert kunde svømme om.

Som en mosegemt Egestamme, begravet i Mudderet, ligger hun, da den endnu uerfarne Grum boltrer sig ind mellem Bundkilderne og gentagne Gange uden at vide deraf stryger frem og tilbage over hendes nøgne, skidengrønne Krop. Hun er komplet usynlig; kun de to længste af hendes Føletraade rager frem af Slammet, uophørligt bugtende og krympende sig, som var de to Regnorme, der ved Fornemmelsen om en Fjendes Tilsynekomst skyndsomst søgte tilbunds.

Da Grum, som altid er madflov og lidet modstandsdygtig overfor Delikatesser, faar

Øje paa „Ormene“, slaar hun ned som en Falk uden at agte paa den lurende Ulmen i to smaa, ravfarvede Sten, der ligger bævrende paa Dyndbunden. Hun snapper ivrigt efter den nærmeste „Orm“; men den ligesom undviger hende og slipper behændigt bort ved at rulle sig sammen.

Den sprælske, lille Grøngedde er endnu for langt fra den plumpe Bundrøvers Kartetænder; den maa lokkes nærmere, for at hun kan være sikker paa sit Hug.

Grum følger imidlertid ikke Invitationen, men prøver hellere paa at gøre den anden Orm til Bytte — og da nu ogsaa den med en for en Orm usædvanlig Hurtighed krøller sig til Klump og gaar tilbunds, bliver hun instinktmæssig betænkelig og sætter Fart paa Haleskruen, ligesom den lumske Vandhyæne i et Haps kaster Dyndmasken og gør et vildt Greb ud efter hende.

Hovedkulds flygter Grum .... forfærdet, saa hendes kolde Fiskeblod er ved at stivne, jager hun ud af den Sortsky, som Oaa i sin Fangeriver slemmer op.

Det er som hele Dyndhullet er blevet levende, alt glider og gynger, alt bevæger sig under hende, hun svømmer som i en begsort Nat med et hidsigt snappende Sugesvælg i Hælene. Ustandselig maa hun vrikke fuld Fart med Halen og luffe med

alle Bug- og Brystfinner for ikke at blive trukket til.

Indtil Vandet begynder at klares og Dagen at lyse frem, saa befinder hun sig paa eengang midt i en Stime muntre Smaafisk, der ved hendes pludselige Tilsynekomst farer fra hinanden som en Flok Stære, naar en Spurvehøg kaster sig ind imellem dem. Hun fornemmer hidsig Syden og Kogen af livlige smaa Halebask — og uvilkaarlig slaar hun Følge og putter sig bort om Kap med de hurtigste af Sværmen i en stor, langtudgaaende Sivholm.

I den opholdt Grum sig en Maanedstid, faldt til Ro og kom fuldt til Rette med den grumme, glubske Natur, der boede i hende selv.

Og en Dag, hun jog frem langs Kanten af sit nye Revier, traf hun paa een Gang paa stejle Skrænter; de stod i Sten paa Sten lodret op fra Bunden, fuld af Huller og Aabninger. Hun svømmede ind i store, slimgrønne Huler, i høje Grotter — — det var Resterne af det gamle Munkekloster, hun traf paa.

Tilbage over Søen turde hun foreløbig ikke vove sig. Mødet med Oaa havde givet hende en Anelse om, at der lurede Farer

derude paa Dybet, som hun endnu langtfra var voksen. Hun søgte atter ind til nærmeste Vig og fortabte sig i en Række store Rørskove. Hun fulgte langs dem Bugtdybet ind, indtil Verden om hende blev snævrere og snævrere: Vandspejlet og Søbunden nærmede sig hinanden, og det frygtede Element, der ikke var for hende til at aande i, lod sin Overmagt til Kende ved mange og stærke Lyde.

En vældig Skovkappe kransede Søen paa dette Sted og fik hende hovedkulds til at vende .....

SØENS MARODØRER

BAARET af en svag og lun Luftning kommer et stort Stankelben sejlende ud fra Skoven. Det holder meget af at køle sine lange Ben ved under Flugten at slæbe dem i Vandskorpen. Hvirvlerne er efter det; men dem undgaar det let. Saa overraskes det pludselig: en Fiskemule skyder op og smækker sit stumpe Saksgab sammen om dets Benstilke — og det forsvinder sporløst midt i et gyngende Ringlag.

Søen ligger blikstille: en skinnende, lakblank, grønsort Flade, fuld af drivende Sommerskyer. Rørene spejler sig og bliver dobbelt saa høje, og Træerne spejler sig og bliver dobbelt saa løvrige; et rødt Hus med hvid Flagstang oppe paa en af Brinkerne bliver til en hel undersøisk, lille Rosenborg.

Flere Stankelben kommer til .....

Og Ringlag dannes ved Ringlag .... som Mulvarpestød bryder en Engflades Ensformighed, bryder Fiskemulerne Vandspejlet og skyder op i Snesevis ved Siden af hinanden.

Det er inde i en af Dalene i det undersøiske Bjærgland, at denne Løje-Stime paa Tusinder staar. Den optager en Plads som et Torv og gør Vandet levende favnevis nedefter.

Op til den ene Side rejser Tangskoven sig som Graner paa Norges Fjælde; til den anden Side svajer og gynger som Korn paa en ungarsk Flodslette det grønne, tætte Søgræs. Men foran og bag snoer Dalen sig videre frem mellem Bakkeaasene, indtil det hele løber i eet og langtude fortaber sig i den øde, sandede Ørken.

Pludselig syder og skummer det for Enden af Nabodalen. Uophørlig mangespaltes Vandet lige fra Bund til Overflade, Bobler stiger op og Hvirvler dannes — en lang Strimmel Sø staar i Skum og Sprøjt.

Det er ikke som et enkelt stort Dyr, der ved lynsnare Vridninger af Halen skyder sig frem og danner Kølvand og Dønninger; men dette Masse-Brus lader Dybet lysne af Millioner af Skæl.

Det er Aborrerne, *Søens Marodører,* der jager!

Forenet i Storflok ligesom Soldater i en Hær følges de, den ene Række over, ved Siden og bag den anden. De er Hundreder og atter Hundreder — og dog een Enhed.

Med det øverste Stimelag bare et Par

Tommer under Vandskorpen haster de frem. Svinger saa alle paa een Gang — og gaar fra den lange, lidet pladstagende Marchkolonne over i Fylkingens kompakte Formation. Et nyt Signal, uhørligt, umærkeligt for andre end dem — og atter formeres i rask Tempo den smalle, letglidende Jagtkolonne.

Og som de tumler sig i det vandrette Plan, tumler de sig i det lodrette. De gaar fra Vandspejl til Dyb pludselig og hovedkulds, spinder ud af deres sluttede Masse en lang og levende Traad.

Og Traaden bliver længere og længere og tyndere og tyndere, mens de passerer gennem en af Snevringerne i det undersøiske Bjærgland.

Det er Løjestimen, det gælder! Nu er de i Dalen, hvor den staar ....

De ferske Vandes smaa livlige Sild aner endnu ikke Uraad; de er i stadig Bevægelse, optagne af at snappe de nedfaldne, halvdruknede Insekter. Muler krænges frem og aabnes for smaa, fingerbøllignende Mundhuler, saa strømmer Vandet ind — og Føden med den. Et hidsigt Skift fra Bund til Overflade finder Sted, — for naar det øvre Lag er mæt, vil det i Ro nyde Velværet, indtil atter Graadigheden gør dem alle til Konkurrenter.

Skvulp, skvulp .... Bølgekruset paa Overfladen gynger de fraadsende, mens Dønningerne i Dybet vugger de overmætte til Ro.

Der er kommet Jagtfart over Aborrerne .... uvilkaarlig bliver Tempoet sat op; de aner allerede Byttet!

Forrest i Flokken svømmer med en sortgylden, taarnrygget Anfører i Spidsen et Par hundrede gode Portionsaborrer; de er i deres kraftigste Alder og i bedst mulig Kondition, lider hverken under Fedmens Tynge eller Magerhedens nervepirrende Sløjhed. De fører — og smutter i overgiven Kaadhed forbi hinanden for først at komme frem.

Bag dem følger Hordens Gros: store, tunge, svært lastede Skuder; de trinde Rygge og bugnende Buge vidner om Held i Madstræb. Der findes Aborrer her paa op til Halvarms Længde og af Tykkelse som det sværeste Haandled .... Bundter af sølvglinsende Kølvandsstraaler flimrer langt ud efter dem!

Resten af den vilde Horde har smaat og stort blandet mellem hinanden ... her er Aborrer i Hundredevis paa et kvart Kilo og Række efter Række paa langt over eet.

Foreløbig holder hele Flokken sig til Bunden og piler frem med rejste Rygfinner og de stive Finnepigge strittende truende i Vejret. Skulde pludselig en Gedde hapse, var det jo godt at have Bajonetterne sat paa!

Paa een Gang smutter Fortroppen fra Grosset; de halvarmlange maa til at anstrænge sig for at vinde med; de vrider og vrikker med Haleskruen og Rygfinnens stive Sejl foldes ned. Nu maa intet hæmme Farten; Magsvejrssejladsen er forbi og Kapertogtet begyndt.

En Forvisning om Bytte griber alle ....

Fortroppen har ført Marodørerne godt; de er kommet *under* deres Bytte og skyder nu op imellem de ulykkelige, intetanende Løjer. Al Orden blandt Angriberne er paa engang ophørt, hver Krop kender kun sit eget Gab og tænker bare paa at faa det fyldt!

Som gule, flammende Vandlyn pisker Aborrerne ind i Smaafiskstimen — og som Gryn i en forsulten Hønseflok forsvinder Løje efter Løje i deres Gab. Der myrdes og flænses — og værre endnu bliver det, da Bagtroppen omsider naaer frem.

Nu er den dèr — og Uroen forneden i Løjesværmen forplantes med magisk Fart til dens øvre Lag, hvor de forfjamskede Smaa-

fyre i Huj og Hast begynder at haste bort. Glimt i Glimt staar op mod Himlen, idet de skinnende smaa Sild i Uvished om Vejen vender og drejer sig. Hver gør sig saa lang og tynd, den orker, for at syne det mindst mulige og ligesom forsvinde i Vandet.

Men den vilde Horde bliver endnu vildere ved dette Syn: Bagtroppen genskyder de flygtende, naaer ind paa dem og afskærer dem Vejen. Smask i Smask lyder fra dens Indhug.

Under vild Panik splittes Løjesværmen ....

Tusinder af dem søger i deres Rædsel mod Overfladen og springer her som levendegjorte Bundkildestraaler i eet Væk op i Luften. De tumler over hinanden og kappes i deres Vaande om, hvem der kan hoppe højst og længst. Som Flyvefisk kommer de sættende ud af Vandet, giver et Glimt fra sig og forsvinder saa atter med et Sprøjt i Dybet. Plask, lyder det, naar de skyder op. Og plask, naar de paany tager Vandskorpen ... disse Tusinder af Plask smelder som en Styrtregn!

Men under dem er ogsaa Helvedet faret i Vandet! De gule Djævle truer dem ikke alene fra Siden, nej, Løjerne har dem paa sig alle Vegne fra. Naar de i Skokkevis fra deres Nødflugt oppe i Luften kommer stik-

kende ned gennem Vandfladen, stivner de af Rædsel foran et og andet stort og ravskinnende Øje, der ligesom træder ud af sit Hoved og graadig gaar sin egen Vej paa Rov, saa aabner en Mund sig, skyder et Par Harmonikalæber frem og forvandler sig til Tragt — og som Trevler forsvinder i en Støvsuger bliver de sølle Smaasild borte i et Svælg.

Og ovenover Stedet kredser en Sky af Terner!

De flyver lavt med halvstrakte Ben og hængende Vinger, parat til at hugge i sig; de slaar ned og faar Fangst, og de slaar forkert, men faar saa Held med en Fisk, der uforvarende kommer til Syne ved Siden af, ja, ofte springer Løjerne lige ind i Fuglenes Gab. De har dem i Næbet paa tværs og paa langs og flyver hvinende og skrigende, forfulgt af hinanden, bort med dem.

De stakkels Løjere .... de var saa skønne at skue!

Fra Ryggen helt ud over Hovedet og Næsen strakte Smaragdens Grønne sig, og Øjenkantningerne kunde, naar de blinkede, spille og lyse som *selve* Ædelstenen. Deres glansrige Buge var hvidere end en Svanes,

og fra deres trinde Sider udgik et Skær, der funklede og tindrede som Isen og Vintermaanen.

Men de var nu engang fra Skaberens Haand bestemt til at tjene *andre* til Føde.

* *

*

En Baad laa for Anker nogle hundrede Meter derfra. Der var en ældre Mand i den ....

Han var Lystfisker!

Lige fra tidlig Morgen havde han været paa Søen, havde haft en dejlig Dag, men ikke faaet et Bid.

Hvad betød ogsaa det?

Nu laa han udstrakt i Bunden af Baaden og drømte ....

— — —

Han kom meget paa Søen; hans Forfædres Trang mod Frilivet i Naturen brændte ham i Blodet.

Som bekendt skal der tre Generationer til at skabe en Gentleman. Men der behøvedes det tredobbelte for af en Slægt som hans, der lige siden Tidernes Morgen havde tumlet sig udendørs, at skabe en Generation, der hverken gad se en Bøsse eller Fiskestang.

I sin Ungdom havde han haft Bøssen til sin bedste Ven! Men Jagten stiller sine store Fordringer til Ben og Muskler og Hjærte. Naar man ikke mere er i sin Manddomsalder, skal man vogte sig for at gøre Stormkur til Fru Diana. I hendes Følge — det nytter ej at nægte det — er Oldingen sjælden velset; han har haft sin Tid! Men Fader Neptun trykker ham med Henrykkelse i sin vaade Favn og sætter Fiskene om hans Baad i Leg og Spræl.

Paa hans ældre Aar var det da ogsaa Fiskestangen, der var blevet den gamle *Rokkedrejers* Fryd og Ven.

Sæson efter Sæson tog han ugentlig den lange Vej fra Staden med Jærnbanen og derefter med Vogn herud til Søen. Han medede paa god gammeldags Vis, talte meget lidt og var altid ene i Baaden.

Vejret i Dag er som Fiskevejr betragtet det daarligst mulige, Julisolen skinner hedt og sender sine Straaler dybt i Vandet.

Søen døser, med et flaskegrønt Skær over Dybderne og et lillaviolet over Grundene; men hvor der findes Sandbund er Farven drap. Langt borte rejser en Flok lettende Vildænder svage, blide Dønninger .... de syner saa blaa, saa blaa!

Rokkedrejeren, der er en svær, firskaa-

ren Mand med store, sortrandede Briller paa den voluminøse Næse, er i sin sædvanlige Fiskedress: en gammel Straahat med Elastik under Hagen, Skjorteærmer og uden Flip. Paa Benene har han et Par tykke, gulbrune Molskindsbukser og paa Fødderne halmforede, filtklampede Træskostøvler.

Hele Dagen plejer han at holde ud — og der er endnu langt til Aften!

Nu i Middagsdøsen strækker han sig og nyder den store Fred, som hviler over Søen. Enden af sine Snører har han viklet om et Haandled; han venter taalmodig — og om han omsider hen mod Aften faar Held til at hale en Gedde op, vil han fyldes med en stille, inderlig Glæde.

Da vaagner han i et Sæt:

Han hører Brus som af fjerne Dampskibsskovle, der flaaer og river i Vandet; han ser Ternerne flokkes og Vandskorpen søndres i eet Væk af Løjer, som springer højt op i Luften. Han faar Ankeret op og roer til, indtil han hører Smask i Smask af de graadige Aborrer omkring sig — da er han midt i Malstrømmen af Fisk.

Fire Snører faar han klar og nok at bestille med at kaste ud og hive op. Han maa smide Hatten og Vesten og knappe Bukselinningen op, saadan sveder han ....

Tilsidst orker han ikke mere, men synker udmattet sammen paa en Tofte.

Paa mindre end tyve Minutter fanger han over halvtresindstyve Aborrer fra eet til tre Pund Stykket; de ligger i store Messingdynger i Baaden.

Da griber han til Fetaljen, faar Flasken med de klare Draaber frem og tager sig en Dram .... det plejer han ellers at gøre *hver* Gang, han faar en Fisk af Betydning. Han drikker Søens Skaal .... Søen med de friske Bølger og det klare, skære Vand .... Søen, der gemmer hans kæreste Minder.

PERLEFISKEN

MELLEM en skyet Himmel og oprørt Sø sled Blæsten sig i Rusk gennem Rør og Siv .....

Grum stod paa Lur i Kanten af Bundgrøden; hun havde ikke set en Fiskeret siden foregaaende Aften.

Saa plasker det foran hende, en bred Fod trænger sig paa skraa ned i Vandet og tvinger en stor, tung „Svømmefugl“ forbi.

Lidt efter glimter det pludselig —: i vild Fart jager en lille Flygtning af en Fisk ligesom benyttende sig af den store Svømmefugls Kølvand fra det ene Rørskjul til det andet.

Grum har allerede faaet saa meget af Løjer og Skaller i sit Liv, at de er ved at blive Hverdagskost for hende .... og se: dèr svømmer nu en *ny* Bid Mad, en Fisk, hvis Kød lyser rødt og grønt og sort og blaat — og som har store, glinsende Perleøjne!

I Afstand følger hun efter Lækkerbidskenen, der svømmer gennem Vandet som in-

gen anden Fisk, uophørligt kilende rundt om sig selv.

Hvor den dog anstrænger sig! Hun ser, der staar som lysende Stjærneskin om den, og dens Halefinne fimrer efter den i et langt, fedt Slæb.

Synet er ikke til at staa for .... hug til, siger hendes Øjne .... hug til, drøner det op fra hendes tomme Mave.

Hun naaer ikke at gribe Perlefisken paa tværs, som hun plejer, men maa løbe til og sluge den bagfra i een Mundfuld.

Det er en løjerlig skarppigget lille Fisk! Nu hun har den i Munden, pirrer den ikke hendes Gane nær saa meget, som den før pirrede hendes Øjne. Naa, hun har jo ulejliget sig med at fange den, saa ned skal den!

Den vil ikke lade sig flytte i Munden og ikke rokke det bitterste af Stedet. Hun tager kraftigere fat .... snurrer rundt med den og skynder sig tilbage ind i sit Skjul.

Da begynder den at bide hende i Svælget! Og nu — — hun bliver helt uhyggelig: Svælget vil pludselig modsat Vej af Halen! Hvad kan der være i Vejen?

Eftertrykkelig sætter hun sine Tænder i den genstridige Fangst, da hun ved et Ryk gaar omkuld.

Forunderligt! Den lille, sølle Perlefisk ta-

ger sig en Tugtemesters Skikkelse paa og ryster hende efter sig afsted gennem Vandet; hvormeget hun saa end skodder og bakker, hvor vældige Slag hun end slaar for at tvinge den efter sin Vilje, maa hun dog bøje sig og pænt følge med. Hendes Hjærne er ved at sprænges; hun kan ikke fatte denne Afmagt: Fisken er i hendes Mund og paa Vej til Svælget og dog trækker den hende med.

Nej ... *nej* — og nu tager hun Fart og skruer Vandet i Skum med Halen; men den lille Perlefunklende er ubønhørlig; den er hende stadig *meget* for stærk.

En uforklarlig Trolddomsmagt stikker i den!

Det *er* virkelig ikke hende, som svømmer med den, det er den, som svømmer med hende — og afsted gaar det, nærmere og nærmere op mod Lyset og Overfladen, som hun instinktmæssig skyer. Paa een Gang springer Perlefisken op i Luften med hende, hun vil slippe den, spytte den ud, men for silde, hun veed i Øjeblikket ikke rigtig mere af sig selv.

Hendes Øjne værker, hun har en Fornemmelse, som skulde de springe hende ud af Hovedet; hendes Syn er borte: en stærk, rødglitrende Lystaage staar om hende. Hun vil svømme, men kan ikke faa Balancen;

hun vil slaa med Halen for at slippe bort; men Vandet om hende yder ingen Modstand.

Et kvælende Onde sammensnører øjeblikkelig hendes røde Gæller; hun kan ikke faa Gællelaagene højt nok op; hun spiler Kæften for at faa Vand ind, men sluger kun en tørrende Vind.

Hun ligger og spræller i en Baad — — og lidt efter har et Menneske hende mellem sine Fingre.

— En Grøngedde . . . et Geddebarn! mumler Rokkedrejeren. Og forsigtig krænger han Grum af *Blinken* og vejer hende i sin Haand .... ak, ikke engang et usselt Kilo!

Saa tager han sin Tollekniv frem og mærker hende i Rygfinnen. Og i Haab om at vinde Gudernes Gunst ved sin Højmodighed og ad Aare at trække Fyren op igen, giver han i et Kast ud over Rælingen den haabefulde, unge Grum tilbage til Livet.

Grum føler samme Fornemmelse, som da hun blev spyet ud af Hejrens Svælg; hendes Indvolde er ved at sprænges, Vejret ved at gaa fra hende. Saa naaer hun Vandet, ligger og flyder paa Siden og vaagner langsomt som efter en lang Bedøvelse.

Og i et Nu er hun borte i Dybet ...

— — —

Hendes Mistanke var vakt. Verden var fuld af Skurkestreger — flere end dem hun selv lavede!

Tusmørket gled frem ....

Solens røde Ildsøjle, der stod paa skraa ned over Søen, faldt pludselig fra hinanden og flød ud — som brændende Olie laa de glødende Rester og lyste paa Vandspejlet. Saa slukkedes de efterhaanden .... Aftenmulmet gød sine dybe Blaatoner over dem.

Lange og sorte skød Slagskyggerne sig ud fra Bredderne; Smaafiskene fra Bankerne søgte ind til Rørenes Skjul, og de jagende Gedder faldt til Ro. Og mens Overfladen endnu funklede med en egen Perlemorsglans, rugede Nattemørket allerede tæt under Vandet.

Stilfærdig som en Snegl skred en lille Krebs over Bunden; men den var mere vaagen end en Ilder og hørte og følte sig nøje for. Den kom ude fra Stenrevet og var nu paa Vandring over Sandsletten ind mod nærmeste Bred.

Klemme var en Røver, klædt i Panser og Plade; den skaanede ingen, som den mente sig stor nok til at overvælde. Et skarpt og savtandet Pandespyd ragede frem over dens Kæber, og Gribetængerne paa Storkløerne

var halvaabne, parat til at nappe fat i det overlistede Bytte.

Det var en yngre Fyr; af Størrelse ikke længere end man kunde spænde med en Barnehaand og med en Hale saa bred som en Finger! Øjnene sad fjernt paa Stilke, og de lange, vidtskrævende Følehorn afsøgte forsigtig Bunden i over Kropslængde fremme. De halvlukkede Kløer skrabede over Sten og Aakanderødder under deres Bestræbelser for at hale Panserkroppen frem.

Pludselig gav det et Ryk i Følehornene .... Klemme anede en Fare og gjorde et Smæk med Halen — og idet den nu i et Sæt foer baglæns, plumrede den hastigt med Forkløerne en Muddersky op om sig. Sæt fulgte Sæt — i lange, hurtige Kast jog den uden at ændre Retning tilbage gennem Vandet.

Det var dog kun blind Allarm! Ingen Odder, ingen Vandrotte — dens værste Fjender — var tæt i Klospidserne paa den. Den kunde godt lade Hvilen falde paa sig og trøstig igen give sig sin Søgen efter Natterov i Vold. Saa standsede den Halesmækkene — og lod sig med udhængende Kløer og spilet Vifte langsomt synke ned gennem Vandet.

Sindig og eftertænksom, men yderst agtpaagivende greb den for sig — for saa et

Øjeblik senere at skride videre over Søbunden paa sine Kloben.

Klemme stammede fra en gammel *Baglæns,* som havde været et Uhyre af *Dekapodernes* Orden; hun var tilsidst blevet saa sværmavet og tung, at hun daarlig mere mægtede at svømme, men bare helst kravlede om. I Overensstemmelse med sin Art havde hun taget en ny Hankrebs til Ægte hvert andet Aar; almindeligvis holdtes Brylluppet i November, naar Udendørsglæderne var faa og alt — selv Vandet — surt og graat.

Efter de lykkelige Hvedebrødsdage afbrød hun altid pludselig Forbindelsen og trak sig tilbage til en af de rummeligste af de mange mørke og dybe Kælderlejligheder ude i Stenrevet. Her sad hun hele Vinteren og ventede paa, at Solen og de hvide Aakander skulde bringe hende de smaa Børn.

De kom ogsaa!

Ud af Æggene, som i Snesesvis klæbede sig til Haleviften, krøb den følgende Sommer en Bunke Smaaskabninger, der straks fra Fødslen havde bitte Kløer, bitte Pandespyd og bitte Horn og alle var en tro Kopi af *ham,* Skalkrabaten. Fastklemt med den ene Klo til hver af Krebsemoderens lidet udviklede Halefødder hang de som i en

Strop, mens de med den anden sloges det mest mulige indbyrdes.

En lille Verden af Ondskab, kannibalsk Grusomhed og god og sund Egoisme slæbte det gamle Uhyre herefter om med, og hun værgede den — det maa siges til hendes Ros — mod den ydre Verdens Vold og Ondskab ved, ved enhver Lejlighed, at lægge sin egen Krop imellem.

Halvt viljeløst og ubevidst opholdt hun iøvrigt Livet paa Ungerne —:

Saa tit hun trængte til Føde og halede Mad til sig ind under Bugen, fik de smaa Krebsebørn en Bid med. I saadanne Stunder slap de Totterne paa hinanden, langede ud med Frikloen og puttede skyndsomst i Munden.

Klemme havde hængt i en af de yderste „Stropper“ .... og den Nat, hans Moder gik i en Krebsefælde, var han med. Han slap Stroppen for rigtig at proppe i sig med begge Hænder, og det lykkedes ham ogsaa at blive fabelagtig mæt — men da saa Fælden pludselig blev halet op, naaede han ikke rettidig at faa Tag igen, Vandet sugede ham med sig og skyllede ham ud gennem det stormaskede Fangenæt.

Derved gik han ganske vist Glip af det Ly, som han ifølge Naturens Orden endnu

nogen Tid i paakommende Tilfælde skulde kunnet søge under sit svære Ophavs Halevifte ..... men Skæbnen havde alligevel været ham god. Mens den gamle Fru Klemme, rødkogt som en Hummer og med grøn Salat om Halen, inden Aften krummede sig paa Fad, sprudlede alle Livets Underfuldheder om hendes lille Klemmesøn. Og han gik paa dem med griske Tænger og smækkende Svans, — ikke for ingen Ting var han født med den Kunst „at kunne gaa Krebsegang“!

Trende Vintre havde han allerede bag sig og var derfor heller ikke saa ganske blottet for Livserfaring ....

Det var lykkedes ham at slippe over den Alder, hvor hans Vækst blot efter Uger fik hvert Trøjeærme og Bukseben til at stumpe, ligesom han ogsaa heldig havde gennemgaaet op mod en Snes af de forfærdelige „Forvandlinger“. Det var frygtelige Omgange, hele svære Sygdomme som kostede baade Sved og Pinsler ..... han havde endnu tydelig i Erindring den sidste:

Han blev pludselig saa utryg, kunde ikke engang finde Ro i sit Hul. Og det gik alle lige som han: i hele Krebsebyen, der strakte sig over Stenrevet, greb den samme Uro Beboerne. Ingen af dem vovede sig frem ved Solnedgang mere; man holdt sig indendørs

— og nu begyndte Sygdommen med en uimodstaaelig Trang til at gnide og gnubbe sig. Umulig at staa denne Trang imod; man maatte give den frie Tøjler og gaa frem efter et vist System!

„Systemet“ indlededes med nogle vilde Arm- og Benbevægelser: hvilende paa Forskjoldet og de vældige Kløer, løftede man Bagkroppen og spilede Halen — og nu masede man løs paa Laar og Læg og Ankel, indtil det lykkedes at slide Hul paa den gamle, panserstive Hud og faa den til at spalte sig efter Længden.

Forvandlingen tog Dage, saa man maatte sove imellem og hvile tidt — — Mad fik man ingen af!

Men midt i Søvnen foer man op! Man undtes ingen Ro af Ængstelse for at blive stikkende i det gamle Skjold og derved sulte ihjel; man maatte videre og snarest se at slippe over det højst ubehagelige Hudskifte.

Klemme, der besad al Ungdommens Mod og Ilhu, var en af de ivrigste til at jage paa. Hurtig slap han af med Panserskinnerne om Benene. Nu sled han med at komme fri af den snærende Brynje, slængte sig om paa Ryggen og skurede sig frem og tilbage over Gulvet.

Allerede er Panserskjorten fri af Bukselinningen, han kan løfte den udfra Krop-

pen — og han stemmer dens stive Kanter mod en Sten, mens han selv arbejder sig baglæns ud af det gamle Krebsehylster. Først frigør han forsigtig begge de stilkede Øjne, nu følger Følehornene og nu de store Kløer — uh, det gør av og ve, han spræller og skutter sig og sveder Angstens Sved. Farten ud af Hylstret gaar ham alligevel forbistret hastig, sæt et Led gør Knuder eller en Knokkel nægter at glide, da maa den briste, veed han forvel — den Slags hører med til Krebsesystemet!

Heldig var nu omsider igen det hele fuldbragt; han følte sig stærkere og friere end nogensinde. I Aften skulde der røves og klemmes til Døde .... i Aften skulde han ordentlig æde sig mæt!

Mørket faldt tættere ....

De skumle Slagskygger sortnede allerede Bredderne — og ude paa Dybet, der før havde skinnet af glinsende Perlemor, flød nu ligesom Bly. Ikke et Aakandeblad lod sig øjne paa Vandspejlet, ikke en Grødestængel var det muligt at skimte.

Nede i Blødbunden under et surt og runket Træstykke sad en Dammusling og gabede med halvaabne Skaller; ved at mærke Krebsens trinde Følehorn glide prøvende

langs dens Fod blev den varskoet om at en Fjende nærmede sig. Den havde allerede næsten faaet sin brede Skalflab smækket i, da Klemme i yderste Øjeblik fik bragt Enden af sin ene brede Tang som en Hæl i en Dør imellem. Muslingen arbejdede som en gal og anstrængte sine Lukkemuskler, saa det knagede i Skallerne .... der sprang formelig Fliser af under dens Anstrængelser for at bryde Klosaksens glashaarde Panser.

Som forstenet ligger Klemme foran sit Offer og lader Muslingen udmatte sig, mens han passer Snittet til at drive sin ufølsomme Kile dybere og dybere ind. Han har en Engletaalmodighed, og veed, at det bare gælder om at vente.

Efter en lille Tids Forløb faar han da ogsaa heldigt skaffet Plads til sin anden Klo — og nu klipper og plukker han i den stakkels Dammuslings Indvolde, holder med sin ene Tang de perlemorsfunklende Skaller saa vidt fra hinanden, at han med den anden kan føre lækkert Muslingekød i sin Mund.

Tilsidst er det stakkels Skaldyrs Kræfter ganske udtømt, det giver op — og saa forsvinder Klemme med Hoved og Forkrop helt ind i dets Bug.

Den første Del af Natten blev Klemme

derinde og mæskede sig, men maatte dog beklage, at der var saa lidet Forslag i en Musling. Saa tog han sig et lille Hvil, indtil han hen paa Morgenstunden atter tillidsfuldt begav sig ud paa Vandring for at gøre et nyt Kup.

Desværre var der ingen halvsøvnig, utidig Dammusling at overraske; men bag nogle Sten i en af de dybe, undersøiske Bjærgpasser stod en ensom Fisk, som tilsyneladende var slaaet ud af Kurs.

Den stilfærdige, lille Klemme havde endnu ikke Erfaring for, hvordan en Krebs fanger Fisk; Snegle og Muslinger var han mere vant til. Han kunde ogsaa nok slaa Klo i en yngre Kammerat og suge ham ud, saa bare Trøjen og Bukserne laa tilbage; men Finne-Dyret, med Vifter baade paa Ryg, Bug og Hale .... det vævreste af *alle* ..... hvordan fangede man det?

Listig skyder han sig gennem en Sprække ind i Bunden af Hulen, hæver sig højt i Vejret paa de lange, sammenlukkede Tænger og plirer med sine vidtskrævende, stilkede Øjne. Følehornene har han lagt tilbage, at de ikke skal komme til at forraade ham, mens han forsker de nærmere Omgivelser ud.

Urørlig med Hovedet mod Strømmen

staar Grum og overlader det til den tvegede Haleskrue ved svage Vred at holde hende paa samme Plet. Hun er mødig og udaset efter sin lange Kamp med Perlefisken og ikke fri for at føle sig halvsyg og sløj; hendes sønderrevne Mund smerter hver Gang hun aabner Gabet og skyller det igennem med frisk Vand. Hun har derfor søgt Ly her i Stenhulen for at sunde sig og komme til Hægterne.

Noget fimrer hende hen langs Brystet og prikker varsomt mod hendes Sider og Bug. Det er vel en svajende Grødestængel!

Saa famler et jævntstigende, vedholdende Tryk sig pludselig op om det tykke af hendes Hale.

Ved et Kast med Kroppen søger hun at ryste den formentlig nedfaldende Rørstængel af sig, men i samme Nu føles Trykket som Bid af et haardt, skarpkantet Hejrenæb. Hun spjætter og krymper sig og varper sig fri af Stenhulen — og nu jager hun finnevinget afsted gennem Vandet.

Klemme hænger hende i Bagstævnen; han har bare fat med den ene Klo, men den anden, hvormed han fægter om sig, haaber han ogsaa at faa anbragt. I eet Væk slaar han bak med Haleviften ....

Grum kører ham i Skumfart over Stok

og Sten og svingler ham fra det ene Kredsløb over i det andet; gennem Rørtykninger og Grødekrat bliver han slæbt og trukket dybt, dybt ind i Tangskoven. Men *han* hænger bare ved ....

Dog Fangsten er ham for overlegen, mærker han; der levnes ham ingen Tid til med den anden Klo at plukke op i Fiskebugen; det svimler formelig for ham: en saa rivende Fart *forlæns* er han nemlig ikke vant til!

Saa rager han ud med Fri-Tangen og griber om en Rod for med et Snuptag at prøve paa at lænke sit Bytte til Bunden ....

Men den Leg gaar ikke, — Rykket, der paafølger, er saa voldsomt, at han mister sin ene Klo!

Han har nu tabt sin Chance og slipper.

Grum, der mærker sig lettet i Farten og fri i Bevægelsen, jager afsted som et løskoblet Lokomotiv. Foruden Ømhed i Munden har hun nu ogsaa faaet Smerter i Halen. Hun behøver en passende Tid til at forvinde begge Dele.

Verden var gaaet hende imod; sandt at sige fandt hun det slet ikke rart at være Fisk — — men hun havde ogsaa *sit* at lære.

Og af Skade bliver man klog — saavel i som ovenfor Vandet!

— — —

Den sælsomme lille Perlefisk bevarede hun længe i Minde. Dens stive Krop, dens stadige Boltren sig om sin egen Rygfinne, uden at Halen slog et eneste Slag, havde for lange Tider præget sig i hendes Erindring. Og hver Gang siden „Lækkerbidskenen“ viste sig, forsikrede hendes saarede Gab den forslugne Mave om, at den Slags ikke var til at bide i.

MENNESKE-SKALLEN

Aar gik —

Og Grum voksede til og blev en prægtig Vildfisk!

Hendes lange, flade Pande løb nu lige ud i Overkæbens stærke, andelignende Næb. En Hulning paa Midten gav den ligesom Kraft til at skyde sig ud i Baldakiner, der hang ned over Øjnene. De fik derved et endnu mere grumt og skulende Udtryk!

Kinderne stod stejlt op paa hver Side af Pandetaget og sluttede Hjærnehuset som mellem Mure; det var, som havde hun faaet et Klap ind paa begge Sider af Hovedet! Men bag i Nakken svulmede hun tyreagtig op, hèr laa Muskelbundterne hen over Kraniet i store, svære Slyngninger, indtil de ned om Halsen gav Plads for hver sin Gællespalte, der var vældig af Omfang som en Ladeport.

Og hvilket frygteligt Gab: helt op langt forbi Øjnene strakte Mundspalten sig!

I Almindelighed stod den blot paa Klem;

men naar Gabet blev slaaet op, var det som en Spigertønde at se i.

Fortil i Undermunden sad Tænderne tæt som Naale paa en Pude; de var smaa og spidse og laa drejet bagud, saa de kom til at virke som Modhager. Hen langs Siderne fulgte de lange, fritsiddende Hugtænder, hvis Opgave var at trænge igennem og holde Byttet fast. De var mere end halvtomme lange — rundslebne og dumpspidse — og lignede Tænderne i en Rive.

Men i Overmunden fandtes en Bevæbning langt værre og frygteligere! Her skød hele Flager af Tand-Harver frem og dannede af Ganen et djævelsk Rivejærn, langt ned i Halsen fortsatte de sig, ja, krøb endog frem over Tungen. Ve den Krop, der kom i Klemme her; den slap kun derfra som Plukkød.

Men Svælget, som slugte Offeret, var dog langt det uhyggeligste!

Det lignede Laasen paa en sammensnøret Sæk. Langs ned igennem det laa svære Pøller af Synkemuskler, besat med Gribeknuder. Og midt i anedes Spiserenden, hvis Munding uophørligt bølgede op og i med et Sug, der ubarmhjærtigt trak alt ned med sig.

Og som hun var udrustet i det Indre, var hun det ogsaa i det Ydre:

Grundenes mørke, underfulde Farve trak

en bred Stribe langs hendes svære Ryg. Om Panden og langs Nakken havde Søgræsset lagt en Bundtone af sit dybe Grønne, og om Flankerne vuggede slørende Rørskovens lysstregede Flimmer. Gyldne Pletter som af Solens Brand gennem Søens Glar luede frem mellem de flammende Tværstriber paa hendes Sider, og over Gællebro og Bug hvilede Aakandeblomstens skære, prikkede Hvidhed.

Ja, udfarvet var hun og i sin fulde Pragt: af Solblink og Maanestraaler glinsede hendes Skæl, og naar hun lynsnar sprang paa, blev der som Stjerneskin i Vanddybdernes dunkle Nat.

Fra nu af var der ingen Ende paa hendes Graadighed! Den Madtrang, hun havde ejet fra lille .... der som et Kim havde ligget inderst i hendes Begær, fik ved de frygtelige Midler, Naturen stillede til hendes Raadighed, frit Spillerum. Nu skulde ingen andre røve en Bid; hun vilde *selv* være ene om at æde Vandene tomme.

Sin Fangst greb hun nu lige saa godt paa langs som paa tværs, ja, foretrak endog, naar hun var sulten, straks at gribe efter Hovedet, saa spildte hun ikke Tid med at vende den, men kunde synke den i samme Hug.

Af Natur var hun meget indesluttet og uden Trang til Selskab; men hendes Sjæls-

evner var dog ingenlunde ringe; hun var saaledes godt istand til at gøre forskellige Iagttagelser og drage sig deres Lærdom til Nytte. Heller ikke manglede hun Hukommelse, hvad der tydelig viste sig hvert Foraar, naar hun skulde kaste Rogn; med Sikkerhed fandt hun da altid Vej op ad Aaen ind til den store, oversvømmede Mose.

For enhver Svingning i Vandet var hun meget følsom og *hørte* paa sin Vis med Lethed Baadene, „de store Fugle". De plaskede jo altid saa stærkt med Aarefødderne eller piskede Halen snurrende rundt i Vandet. Hvor ofte havde de ikke undret hende! Hun havde fundet ud af, at de som Lappedykkeren bar deres Unger paa Ryggen, og som alle Søens øvrige Fisk antog hun dem for noget, der hørte med til Uroen deroppe paa Overfladen.

Længe før de var hende nær, mærkede hun tydeligt deres Komme.

Stod hun højt i Vandet, og „Fuglen" pludselig med Brus foer ned imod hende, veg hun til Side i en Fart og skyndte sig afvejen. Anderledes naar Baaden kom langsomt glidende, saa flyttede hun sig bare for ikke at blive rendt paa.

Men der skulde gaa Aar og Dag, inden hun naaede til Erkendelse af, at det i særlig Grad var dem, der vilde hende ondt.

En Aften roede Rokkedrejeren sent fra Fiskepladsen. Maanen var oppe og gød sit hvide Sølvlys om hans Aarer. De dykkede taktfast ned og kom op med Sølvet drivende og dryppende fra sig. Da mærkede han et Hug i den ene; det snurrede gennem Aaren op i Armen paa ham, han slæbte paa noget tungt, han kunde ikke faa Aaren med — og nu trak han Hovedet af en Gedde op over Vandet. Fisken slap i samme Nu ..... Aaren blev fri, men *Grum* blev klogere siden hin Aften!

Og som Tiden gik, udviklede hun sig til en stormægtig Hersker, der mere og mere følte sig som den gudbenaadede i Vandet; *hun* hørte ikke til Fiskepakket! Hun jagede stort og smaat og knægtede Søens Beboere i den Udstrækning, det var hende mulig at overkomme.

Ved stadig hyppigere og længere udgaaende Rejser øgede hun sit Kendskab til Søen og lærte Ruterne til alle Rev, Vige og Banker. Og hun fik Vished for, at hendes Verden var uhyre i visse Retninger. Kun Overfladen skyede hun og de sværeste Dybder .... i dem færdedes Storkrebsene, som Vorherre havde været saa naadegod imod, at han havde sat deres Kæbehalvdele ud paa et Par lange, ledede Kløer, og saa Oaa, det frygtede Fiskeuhyre.

Grums Omraade laa midt imellem ....

I det aarle Gry, i den skære Dagning, naar Natsværmere og Møl — søvndrukne og berusede af deres Nattebesøg i Blomsterkalkene — i Hobetal styrtede i Vandet paa deres Træk hjemefter; naar Svalerne afløste Flagermusene og Hvirvlerne i Lunene begyndte deres lydløse Hurlumhej paa Overfladen, hvorunder Vandplanterne var ved at træde frem i grønne, gule og rustrøde Farver; naar det dæmrede dernede, hvor Grum havde Hjem, og det vældige Glar over hende fyldtes med Lys og Straaler — — da jagede hun hidsigst og følte sig graadigst, og da gik der Rædsel af hendes Plask og Smask.

En tidlig Morgen bryder Vindkrus og Bølgeslag Søens Spejl, og hvidskummede, snørklede Strømveje æder sig frem mellem sorte Grunde. Ternerne styrtdykker efter kaade Smaafisk, og langs Breddernes glitrende Sivbræm træder Opgangssolen Vande.

Grum jager ... skyder sig frem som Skyggestump langs Bunden. Hendes lumske Krokodilleøjne er drejet saa vældigt opad, at de som Knaster rager frem af Hovedet.

En Mængde Skaller staar og stimer i en Sivbusk. De undersøger Blade og Stængler, ligesom vævre Halemejser ransager Trætop og Bark; de er inde i den og uden om den og suger til sig af Vandsneglene og Insekterne.

Grum standser i et Ryk. Rører knap Bugfinnerne og aander blot ganske svagt. For hvert Aandedrag aabner hun varsomt Flaben og trækker Tungen tilbage, hvorved Spigertønden fyldes med Vand, saa lukker hun den atter forsigtig, skyder Tungen frem og støder Aandevandet ud mellem Gællerne.

Sorgløst tumler Smaafiskene sig udenfor hendes Gab. Hendes opadstillede Glugger retter sig yderligere i Vejret og ser de hvidskællede Bugskind glimte.

Nu er hun i Springhold!

Der anes akkurat en Bevægelse af det yderste af Halespidsen; kun af de vekslende Skyggetegninger, som Rørstænglerne danner paa hendes Krop, ses det, at hun kommer frem. I eet Væk skeler hun sært og ondt; hun har kun een Sjælekval: den, at hun aldrig kan bestemme sig til hvilken Fisk af den myldrende Masse, hun helst skal tage. Vel har hun gjort sig det til Speciale at rette sit Bid — som den graadige Jæger sit Skud — hvor Flokken er tættest; men Skallerne er vævre, hun faar sjælden mere end een i samme Hug.

Umærkelig langsomt rejser hun sig i Vejret .... mens alle Finnesnipperne bølger og logrer i dvælende Nyden ....

Da opdager et lille brandrødt Skalleøje

hendes sorte Ryg, der hidtil saa ganske er faldet sammen med Bunden — og man flyer og springer for hende med en panisk Skræk; i samme Nu tømmes Sivkanten.

Et Uheld! Som kan hænde selv den bedste — — og Grum maa videre paa sin Snigjagt over til nyt Revier.

Mellem de grønne Vandrøllikers flydende Skove gaar de store, bredskællede *Brasen*. De nusser om i hinandens Kølvand, stiller sig i Overfladen og lader Solen spille i de gyldne Skæl. Deres fede Flommebuge med de hummerrøde Finner og deres store, torskede Munde gør dem saa fromme at se til; men alligevel er de listige nok og grumme forsigtige i al deres Færd.

Flere af dem er fulde af store Flænger og Saar over Ryggen og langs Siderne; de har nok været ud for en Geddeflab før! Ja, paa en enkelt sidder Kroppen endnu i blodigt Kød, saa Hudtrævler og Skællaser gør dens Fartstreg ganske ulden, naar den stryger gennem Vandet.

De kommer dybt nede fra Bunden og skinner af Dynd og Slim og Kildemos. Med store Bevægelser og mange Slag med Halen svanser de afsted; Siv og Rørstængler gynger og svajer, naar de et Øjeblik standser for at gnide sig op ad dem. Idet de passerer

Frivandet mellem Grødemasserne, hvor Solen pludselig falder i deres ravgule Skældragter, formummer Grum sig skyndsomt i Tangskoven.

De vege Vandplanter med de lange Ranker føjer sig lindt efter Strømmen, hænger mod Vest den ene Time for ligesaa viljeløst at krænge sig modsat Vej den næste. Stive Bladkraver holder som Flydeseler de nøgne Rankestykker oppe og danner et tæt, flimrende Vildnis om den lurende Los. Uden Slimen paa Kroppen slap hun aldrig igennem.

Snart har hun de fede Flommebuge for sig; i Smaaflokke sjokker de forbi med en tyk, grønlig Saftkant om de fede Mundvige.

Da ildnes hendes Hu, hendes Kræfter dobles; men hun kan styre sig — det rette Øjeblik er ikke inde endnu!

Først da den sidste „Vandko“ er ret ud for hende, afslører hun sig af sit Skjul — og Vandet blinker og bobler, medens Grum under sine Anstrængelser for at naa Byttet ind paa Livet drejer og vender sig.

Flankeangrebet kommer imidlertid ikke Koen uventet, den har været forberedt paa alt i denne snævre Passage og derfor holdt sig tæt ved Bunden. Som en Sten borer sig i Jorden, styrter den sig i Mudderet, plumrer

Vandet og roder sig ned, saa Grum faar Sandskorn og Slam mellem Tænderne.

Igen et Uheld, der bare skærpede Appetiten og gjorde hende tøjlesløs vild — saa i samme Øjeblik finnede en lille Skalle forbi.

Det gav et Sæt i Grum! Flovheden over Fejlspringet næsten fortog sig .... uvilkaarlig stivnede hun, som hun stod i Vandet. Med et halvt Øje saa' hun straks, at Skallen, der hinkede af uden kaade Smut og Spræl, vilde være et let Bytte for hende.

Hvilket Held! Skaller var jo ellers søvre smaa Fisk og ikke saadan at faa i Gabet; skønt de hørte til hendes daglige Kost, maatte hun bruge alle sine Evner og udfolde al sin Energi for at faa to til tre, højst fem om Dagen. Kun i Maj, naar de laa i Bunke i Sivene og smækkede forelsket med Halen, stoppede hun sig og tog op til en Snes om Dagen.

Nu blot Taalmodighed, en Smule Venten endnu — for *denne* Gang vilde hun være sikker paa Fisken!

Da bævrer det i en af Grødedyngerne: den sortlødede Aborre med den taarnhøje Ryg kommer hende i Forkøbet. Den jager pilsnar efter Flygtningen for Næsen af hende, men betænker sig saa lige i Hugøjeblikket, standser og snuser ....

— Naa, saa den tør ikke; den skulde vel ha' Flokken med!

Og nu tændes Fangerilden i Grums Øjne, den stive Tunge dirrer i Munden paa hende, som hun med vidt opspilet Spigertønde springer løs paa Byttet.

Skallen er god nok! Den spræller villigt mellem hendes Tænder og smækker kildrende sin Smule Hale om hendes Kinder og Hage. Og dog — den ejer jo en lignende, uforklarlig Styrke som en lille Perlefisk, hun dunkelt mindes.

Hun bliver fnysende vred: Vil saadan en Pjat Fisk modsætte sig *hendes* Vilje! Den sølle Tingest vil jo netop alle andre Veje end dem, *hun* vil, det er knap, hun formaar at slippe fra det ene Grødekrat over i det andet.

Og hun bliver saa hidsig, at hun føler Blodet staa sig som en Solbrand i Nakken, og giver under en pludselig Kraftanstrængelse et voldsomt Ryk i Skallen.

Det hjælper, Fyren bliver medgørlig, dens Kræfter svinder; hun triumferer allerede .... ja, det vidste hun jo nok!

— — —

Grum havde haft Held i Uheldet: ganske vist var det en *Menneske-Skalle,* hun havde bidt paa; men hun havde heldigt sprængt Snøren og halede nu af med et langt Forfang slæbende efter sig. Lokkefisken havde hun slugt; men det generede hende væm-

meligt, at hun samtidig med Hugget havde faaet en lang, tornet Vandplante klemt fast til Overlæben.

Det var Fligene af Trekrogen!

Saa i det samme ser hun en ny lille Skalle blinke. Den er lige saa udmattet som den foregaaende og gør samme fristende Indtryk. I et Haps hugger hun til!

Samme Komedie som før, samme ufattelige Kraft i en sølle Skalle og samme Slid og Slæb for at faa den genstridige i sin Magt.

Naa, det gik jo da omsider; endelig havde hun da Mundfulden ....

Ogsaa den fik hun slugt; men atter maatte hun spytte noget spidst og stikkende ud, som blev hængende ved hendes Overlæbe paa modsat Side.

— — —

Det varede en rum Tid, før Grum fik slidt de to Trekroge af Mundvigerne. Længe svømmede hun om med de rustne Tingester som et Sæt ekstra Uhyrer af Hjørnetænder ud af Munden. Snøreenderne, der flød efter, hang ofte i og lænkede hende paa uforstaaelig Vis til Rørduske og Sivplanter. Men omsider rykkede hun da den ene og noget efter ogsaa den anden ud, og haard og brusket Læderhud dannede sig, hvor de havde siddet.

Af denne Oplevelse høstede hun en Del Erfaring: hendes Mistanke overfor enlige, syge Skaller blev vakt! Hun tog siden med tillidsfuld Graadighed baade store Skaller og smaa Skaller; men hun tog meget nødig saadanne halvgaaende, sløje Skaller som dem, hun hin Morgen havde stukket sig saa væmmeligt paa. Deres slappe Finner og tunge, vrikkende Flugt havde fæstnet sig tydelig i hendes Øjne.

Hendes fredelige Ungdom, hvor hun kun havde haft Hejren og Krebsene og sine egne at slaas med, var forlængst forbi — hun skulde fra nu af mærke Rokkedrejerens Grejer oftere og oftere.

Men den gamle Lystfisker, der havde medet med nogle møre Redskaber, maatte til grundig at eftergaa og forny sin Beholdning.

Han ærgrede sig gul og grøn og gik længe om med en underlig flov Smag i Munden. At Gedden, han havde tabt, mindst var en Broncemedalje værd, følte han sig efter Modstanden, den havde gjort, fuldt overbevist om. Han skulde ikke fortælle nogen, hvor den stod, men nok ved Lejlighed selv hente den.

RIVEREN

MARODØRERNES Horde jog gennem Søen igen — og bag dem kom Gedderne! De fulgtes ikke som Aborrerne i sluttet Trop i et vildt forhastet Jagttempo, men sneg sig frem enkeltvis fra Sten til Sten, fra Tangdusk til Tangdusk.

Grum er imellem dem — og som en Sælhund tager hun for sig af de flygtende Løjer, der i ustyrlig Skræk blindt farer lige i hendes Gab. Hurtig gaar Fangsten, men alligevel ikke hurtig nok, Aborrernes Fraadsen hidser og tirrer hende, hun føler sin Vom vokse, Svælget vides ud; hun kan rumme flere Sild .... Bjærge af Sild!

Ved et Kast med Kroppen skyder hun nærmere frem — og er nu lige i Malstrømmen af Løjer og Aborrer ....

Skælvende og bævende farer Smaafiskene fra hinanden, medens hun raser imellem dem og ved haarde Slag med Halen til højre og venstre forfølger sine Slagtofre. Øjnene lyser og de smalle Læber dirrer af et umætteligt Rovbegær.

En stor, taarnrygget Aborre gør ugenert Fangst lige foran hende. I sin Iver efter Bytte tumler den sig saadan i Vandet, at det i eet Væk er som fyldt af tykke, skinnende Slanger. Haps .... haps! Dèr snapper den en Løje lige for Næsen af Grum.

Hun kan ikke fordrage dette Bæst! I endnu højere Grad, end da hun som Grøngedde holdt til i Vigens Lun, er denne frække Søhund nu hendes Natur imod. Dens Snuhed og Lumskhed, dens Evne til at redde sig og bringe hende i Fedtefadet, har paa den senere Tid ofte tirret hende.

Et Øjeblik efter, medens hun er midt i et Spring, presses den ved et Tilfælde af Kammeraterne lige ud for hendes Flab. Allerede har hun Smæklaasskuffen aaben, med Fossefart strømmer Vandet ind .... hun ser Løjefedtet skumme om sin fede Modparts Mund — og faar dobbelt Mordlyst og Vildskab.

Da følger hun sit Væsens inderligste Trang: under en vældig Energiudfoldelse — daanende bort i Rovfryd — hugger hun til Riveren med begge sine Savkæbers fulde Energi .... løber ham i Farten sin store Flab ind over Hovedet .... gaber op saa højt og tager saa vældigt til sig, at hun kommer langt hen over hans trinde Aborreryg; hendes Hundreder af smaa Tandstifter,

som brolægger Ganen, har samme Ildhu, samme Hensigt: at bore sig tilbunds og holde fast.

I det samme Geddehugget naaer Højdepunktet, rejser Riveren med et Smæk sin tolvpiggede Rygfinne stift i Vejret. Under Tumlingen efter Smaafiskene har Finnen som en Vifte ligget smukt sammenfoldet langs dens Ryg; nu forvandles den til Mordvaaben, dens Benribber bliver til et Bundt skjulte Klinger, snart stive og spidse som mobilslebne Bajonetter, snart elastisk bøjelige som Stiletter.

Med Fryd tager Grum den store Bolle i sin Flab; hun mærker nok, det prikker; men hendes Mundhule er jo ikke generet af nogen overdreven Følsomhed.

Herligt tungt og massivt ligger Riveren paa hendes Tunge! Dog — dens ru, skiferlignende Skæl og Hudens ringe Smørelse af Fedt og Slim gør hende det usædvanlig vanskeligt at faa Bollen ned.

Den river og piner hende nu. I et Haps tager hun nyt og bedre Tag, lader endog Gribetænderne skyde paa og den lange, brædtlignende Tunge varpe villigt efter — men hvad hun saa foretager, og hvor højt hun end gaber, hendes Anstrængelser er forgæves: den taarnryggede lader sig kun ribbe til et vist Punkt!

Ufatteligt, umuligt ....!

Og hun prøver igen.

Foruden Tungen og Skydetænderne tager nu ogsaa Svælgsuget fat, og Hovedknoklerne vider sig ud som en Slanges .... Farverne gnistrer for hendes Øjne, mens de svære Synkemuskler bølger op og i og haler i Aborrehovedet. Men intet hjælper: Kilen sidder fast .... den store Mundfuld er *for* stor!

Saa er der ikke andet for: Grum maa kvittere den! Hun spiler Gabet op, slapper Gribetænderne, der villigt som en Hugorms, drejende sig om deres Rodhængsler, gaar tilbage til det lodrette Plan, hun aabner Svælgmusklerne alt, hvad hun orker, ja, lader endog Tungen skyde paa —: Værsko, Torturen i Spigertønden er forbi, Fængslet staar allernaadigst den store Aborre aaben.

Riveren, der med sin stærke Hale, som hænger fri af Geddeflaben, under hele Bataljen har slaaet drabelig om sig og kastet Grum fra den ene Side til den anden, mærker pludselig Spændetrøjen løsnes og sætter tilbage i et Ryk. Han troer sig fri, saa let svømmer han nu om, skønt Mørket foran hans Øjne holder sig lige tæt og knugende.

Han er bestandig i Geddesvælget, og han kan ikke slippe fri, for han har sine tolv stiveste Rygpigge boret ind i Fjendens Gane.

Og jo mere han arbejder og maser med sin farlige Modstander, jo dybere og fastere borrer Piggene sig ind.

For nogle Øjeblikke har imidlertid Grum — sin Geddenatur tro — tabt det meste af sin Energi.

Piggene begynder at pine hende og hele Mundfulden at genere, hun kan ikke faa rigeligt Aandevand over Gællerne; det, som trods Kneblen kniber sig ind i hendes Mundhule, har Kneblen selv behov; hun mærker, hvor den aander i Flaben paa hende, ustandselig, med alle Tegn paa Ophidselse, gaar dens Gælleblade op og i og tager Broderparten af Vandet.

Det er hende ikke mulig at holde denne Kvælning ud længer, hun maa have Luft — og i ustyrligt Vildskab giver hun sig til at piske med Haleskruen. Nu er det hende, der tager Førerskabet og skyder den taarnryggede foran sig gennem Vandet.

Saadan bliver Kampen i lang Tid ved at skifte.

Snart er det Grum, som har Overtaget og ryster sin Modpart, saa Aborrens Hale dasker hende viljeløst om Kinderne og langer hende det ene Nakkedrag efter det andet. Snart er det Riverens Tur til at bruge Grum som Dupsko; han løber hende mod Bundsten og Vandplanter og hvirvler hende rundt.

Men hvormeget de saa anstrænger sig, tumler de om uden Resultat; det lykkes dem ikke at slippe fra hinanden.

Sløje og udasede falder de om paa Siden. Blodet i deres røde Gæller cirkulerer knapt, deres Kræfter ebber ud — og der er ikke mere Tale om, at nogen af dem *fører*. Nu skiftes de blot til at plaske lidt med Halen og prøve paa at faa drejet Skroget op paa Retkøl.

Grum, som ligger med Gællerne yderst i Frivandet, er endnu i Live og ved sine fulde Fem; Riveren derimod er halvvejs inde i Forgængeligheden.

Saa flyder de op og driver som døde om i Vandskorpen.

* *
*

Tordenen ruller over Søen ....

En stikkende Sol og trykkende Varme har længe bebudet det optrækkende Uvejr; nu endelig er det brudt løs ... Skyhang og Vandflade staar i eet.

Den himmelske Salut begynder langt borte i den fjerneste Krog, hvor Rørskovene fylker sig om Aaens Udløb og brager buldrende, knitrende frem. Lynene pløjer lange hvidglødende Trevlegnister frem af den

dystre, violblaa Horisont, hvorfra Bygerne kommer jagende og fejer hen over Søen, kastende mørke Truselskygger foran sig.

Under Skovkappen i Læsiden, hvor alle Lappedykkerne er krøbet sammen, ligger en af *de store Fugle* for Anker. Den rider Uvejret af, mens Hvirvelvindene leger Tagfat over Dybet. Ingen Snøre, intet Fisketøj har den ude; den veed forvel, at al Meden er omsonst.

Søen syder og koger rundt til alle Sider; de sandgraa Bølgedale er fulde af bristende Bobler. Smaa skifergraa Ilinger farer pilsnart om og pløjer Vandskorpen op som Katteriv i Hud; med Stormfart kaster de sig mod Rørbræmmen og Skovbrynet, som de aabner brede Gader ind igennem.

Alle Fiskene er søgt fra Fladvandet ud paa Dybet, hvor de staar saa langt under Overfladen, at de er fri for Slingret af Bølgeslagene og Dønningerne. Kun Mallen, den gamle Vandhyæne, er paa Vandring — —

Det vilde Vejr puster Liv i Oaa; i det har *hun* sine Chancer! Fiskene kan ikke se i det oprørte Vand, de kastes ud af Kurs, byltes sammen det ene Øjeblik og splittes det næste — og en og anden havarerer. Det er Ligvejr i Dag ... de vrede Vover stemmer Aadsler op fra Bunden eller bærer dem ud fra Bro og Bred; hun faar altid saadan Sult

ved Uvejr og Trang til at gaa til Overfladen og snappe Luft.

Famlende sig frem med de følsomme Skægtraade glider hun af sin Hule paa den østre Side af den undersøiske Bjærgaas ... som en mægtig Aal vrider hun sig tilvejrs og lægger sig til at flyde og lure. Langsomt driver hun med Strømmen — —

Grums hvide Bug vender ikke mere nedad; Farven, som gør Fisken til eet med Vandet, vilde da have skjult hende godt nok for hver den, der kiggede op fra neden af. Nu tegner hendes flammede Sider og sorte Ryg en tydelig Stribe i Vandet.

Der kommer et listigt Udtryk i Oaas smaa Øjne: den løjerlige tohalede Fisk drager hende nærmere paa ....

Vejret er ved at bedage sig; den sidste, voldsomme Skylle er ovre. En blaa Plet Himmel titter som et smilende Øje frem mellem de røgbræmmede, svulne Skyer. Søen døser, selv Tagrørenes Vimpler driver slatne fra Stængerne .... kun i det fjerne lyder stærk, dump Buldren af en ny, optrækkende Torden.

Baaden benytter sig af Opholdsvejret og er paa Vej hjem.

Oaa, der hører Bruset fra Stævnen, faar kun gjort et Par hastige Hug i den store Aborres allerede opsvulmede Bug. Hendes

tykke, kødfulde Læber haler endnu i Riverens Tarme, idet hun langsomt dukker under og synker i Dybet.

Maagerne og Moseternerne, der er begyndt at samles over Stedet, fyldes med fornyet Haab og slaar med Hujen og Galpen ned paa Byttet. Uvilkaarlig leder de Rokkedrejerens Opmærksomhed derhen.

Han haler Kikkerten frem .... han roer nærmere paa — og saa et Øjeblik efter har han de to Kumpaner i Ketscheren.

Sikke en Fangst: en Gedde, der har forslugt sig paa en Kæmpeaborre! Og det maa lige være sket; for saasnart han har dem indenbords, sætter han interesseret Næsen til og lugter, at de er friske.

Aborren ser jo nok noget medtaget ud, men det er vel Maagerne, der allerede har været paa Spil — og han giver sig forsigtig til at frigøre den og bliver helt fornøjet, da han opdager, at den store, glubske Gedde, som er sprællevende, er en af hans Mærkefisk.

Grum er fnysende ond og bider og snapper om sig, mens den lykkelige Fangstmand vejer hende paa Slump ved at vugge Ketcheren op og ned i Hænderne. Han anslaar hendes Vægt til mindst en halv Snes Pund — nu er Grum brugbar!

— — —

Saa var hun da igen i Menneskets Vold, mellem dets Fingre og Negle. Lystaagen sved og bed hende i Øjnene, den tørrende Luft standsede Farten i hendes Blod, hendes Skæl rejste sig af Rædsel og Smerte — for tredje Gang befandt hun sig som i Hejrens Svælg!

Da vaagnede hun endelig, hun fik sit Syn igen, sit Vejr i de røde Gæller, hun blev klar i Hjærnen og fri for det væmmelige Tryk i Nakken .... Livet rullede atter med Sus i hendes Blod.

Hun var i Vand og Skvulp .... og hun gjorde et Slag med Halen og gik i en Fart tilbunds — av, da stødte hun Snuden haardt mod en „Sten". Hun bøjede af og søgte til Siden: dèr var atter en Sten — — der var Sten til alle Sider om hende.

Den gamle Drejermester havde sluppet hende ned i sin Dam i Baaden, hun skulde i Hyttefad og afsted til Fiskehandleren i København.

Bassinet var fuldt af Smaafisk, som straks ved hendes Tilsynekomst borede sig sammen i Flok. Hun skulede til dem, men skønt hendes Svælgsæk var tom, følte hun ingen Lyst til at æde. Ganske stille holdt hun sig i Dammens mørkeste Krog og mærkede sig paa sin Vis, hvad der foregik om hende;

Rokkedrejerens Traad i Baadplankerne, hans Raslen med Aarer og Redskaber, hans Raaben og Prajen, naar andre Lystfiskere gled forbi, naglede sig fast i hendes Erindring. Nu og da kom en „Busk Grøde“ ned og vuggede sine Stængler og Straa hen om hendes Hoved; hun vilde fri sig for Busken og slog Fart med Halen — saa løb hun lige ind i Ketcheren. Hun kunde ikke splitte den Busk Grøde, dens mange tætte Ranker var saa vanvittig stærke — og hun fik øget Mistro og en ny Erfaring.

Oaa følger i Dybet med Baaden og lytter efter Vandets Skvulp mod den store Svømmefugls kamprydede Bug. Hun, den gamle Hyæne, som havde ædt Søens Aadsler over et halvt hundrede Aar, var fuldt fortrolig med Fiskerne. Med de plirende, broncefarvede smaa Glugger, der laa og flød nede paa Siderne af Hovedet og helt ude, hvor ellers Næseborene plejer at sidde paa et Pattedyr, giver hun nøje Agt paa den Fiskeindmad, som Rokkedrejeren under Farten kaster ud, da han renser den døde Aborre.

Op til Overfladen tør hun ikke vove sig. Solen skinner paany og intet Arkipelag af Aakandeblade findes, hvorunder hun kan skjule sit Hoved. Hun maa taalmodig vente, til hendes retmæssige Smuler synker.

Ogsaa hun hører „Fuglens“ Plasken og Raaben og sælsomme Dundren — og hun fæstner vedholdende og afventende sine sortblaa Pupiller paa den store, mørke Skygge deroppe:

Skulde der monstro ikke engang kunde dumpe en Unge ud?

— — —

Da Rokkedrejeren kom nær til Havnen, slog han Laaget af Dammen og stod længe og frydede sig over Grum. Han saa' nok, hun gav et Kast med Hovedet, og han blev dobbelt glad ved dette synlige Tegn paa, hvor sprællevende hans store Fisk var.

Og saa at Himlen endelig engang gav ham Løn for hans Højmodighed; Mærket i Rygfinnen viste jo tydelig, at den Fisk havde han før haft mellem Hænder.

Grum saa' Glimtene af det aabne Vand, som de sorte Landskygger i Form af Baadens Ræling spærrede hende ude fra. Det maatte være en Grøft, hun var kommet ind i, et Pytvand, saadanne Uheld var jo hændet før paa hendes aarlige Bryllupsture op i Engdrag og Moser.

Nu, saa vidste hun Besked — og hun krøgede sig sammen og laa og passede sit Snit ....

Rokkedrejeren skulde have lagt Laaget paa, inden han tog sin sædvanlige Fangst-

dram, nu stod han og krummede Arm, rolig lænet bagover, da pludselig Grum i et mægtigt Geddespring svang sig op af Dammen og ud over Rælingen for i et Plask at forsvinde i Søen.

— Se, det var da en Oplevelse! sagde en Rejsende siden i Kupeen, hvem Drejermesteren harmfnysende fortalte sit Tilfælde.

Men Rokkedrejeren forstod ikke at goutere *Oplevelsen.*

ROKKEDREJERENS DØD

DET var saa selvfølgeligt, at hun atter plaskede frit i Søen .... det var saa selvfølgeligt, at hun paany kunde putte Skaller i sin Bug; hun skulde have lært af sit Eventyr oppe i Luften hos Mennesket, men hun manglede Forudsætningerne!

Dog hendes Sanser og Skælneevne skærpedes. Og hun blev mere sky og vagtsom overfor Plask og Støj — ja, tabte ligefrem Bidelysten, naar hun blev skræmmet.

Den Dag var forbi, da hun tillidsfuld kom Skyggen af en Baadstævn nær; tværtimod blev hun straks yderst opmærksom, naar hun saa' den store Fugl paa Vandet.

Hun vejer nu over otte Kilo og gaar en velvoksen Mand fra Hoften til Saalen. Rygfinnen maaler mere end to Haandsbredder, og der skal et af de længste Fingerspænd til at fatte om hendes Ryg.

Hun elsker Fred og Ro og føler sig yderst pirrelig overfor andres Paavirkninger.

Ved indtrædende Storm og Uvejr, som hun mærker lang Tid i Forvejen, trækker hun

sig gerne tilbage til Dybet, hvor Bølgernes Larmen ikke kan naa hende. Saa føler hun sig syg og utilpas og holder sig urørlig i sit Vandhi. Døgn efter Døgn staar hun saadan uden at føle Sult eller Virketrang i Kroppen. Hun sover, lader alle Nerver og Muskler hvile; kun Gællelaagene og Finnerne arbejder mekanisk.

Da kan Rokkedrejeren friste hende med Blink, med Dyp, med levende Fisk — hun rører dem ikke! Den ene lækre, lille Lokkeskalle efter den anden kan svanse hende forbi Næsen — baade Svælg og Mave modstaar let de Fristelser, der stilles for hendes forslugne Øjne!

Men naar Vejret bedager sig og Dønningerne atter mindskes, vaagner hun til Liv; hun er da karsk og udhvilet, Vejrfeberen har renset Blodet, hun trænger til Føde og Motion — og nu bider hun som en rasende.

Rokkedrejeren ligger en Eftermiddag med alle Stænger og Snører ude, han ryger sin Pibe og lytter efter Lappedykkernes højttonende Karr-karr.

Som sædvanlig er han ene i Baaden. . . . .

Han har lagt sig for Anker paa sin kære Banke: et smalt Rev, som i Læ af Skoven

strækker sig langt ud i Søen. Denne Fiskeplads, der under Blæstforhold er Søens rigeste, har han selv fundet.

Det har været en drøj Tur at naa herud! Pludselig overraskende er Kastevindene kommet over ham, som han i sin lille, grønmalede Baad brusede frem over Vandet. Rutch, tog Søen Vildmandsmine paa, de store Bølgebjærge blev slaaet i Stykker i smaa, og Bølgedalene fyldtes med Rynker. Det gav et Ryk i Baaden og et Sæt i Drejeren, han lod Storsejlet gaa, mens den sorte Vind fra de flossede Skyer rasede ud under Firmamentet.

Men nu er Vejret ved at klare, Søen har lagt sig .... et rigtigt *Bidevejr* finder Rokkedrejeren!

Og han nynner den gamle Fiskervise:

Ved Solens klare Skin og Østens stærke Vind
da bider Fisken ikke, det præge Du Dig ind!
Men spørger Du hvad Vind, der baader Fiskeren bedst,
da svarer jeg: fra Syd og sær ifra Sydvest!

Ternerne med den lange Splithale og den sorte Kalot stiger og daler i Luften om ham. De er barmhjærtig Samaritan for alle de halvdøde Agnfisk, han fra Tid til anden hiver over Bord. De mishandlede smaa Stakler tyer skyndsomst ind under Baaden eller stiller sig langs en flydende Grødestængel; de vil skjule sig, fordi de mærker sig

svage .... de vil ikke ned i Dybet til Oaa. Saa snapper Ternerne dem og putter dem i deres lille, røde Svælgsæk.

En tre, fire Stykker forfølger under Hvin og Snerren en femte, som jager afsted med en lille Løje som en hvid Pind i Munden — og Rokkedrejeren mindes en Hejre, han engang har skudt til, og som gav en Styrtregn af saadanne halvdøde Smaafisk fra sig.

I det samme faar han Bid paa en af sine langtudgaaende Drivsnører, Linen farer af Hjulet med rasende Fart, og Stangen, der hviler i Aaregaffelen, men som med sin tykke Ende er kilet ind under et Bundbrædt, bøjer sig som et Irisblad og dypper Spidsen dybt i Vandet.

Han griber Stangen og løfter den — jo, nu staar Snøren for fuld Fart ud i Søen. Forsigtig holder han igen, idet han gør Modtrykket stærkere og stærkere, at ikke Fisken ved et pludselig Ryk skal rive Linen over.

Grum har bidt paa og tumler nu om med Agnfisken! Hun var sulten efter en tre Døgns Storm med Uvejr og har derfor blindt styrtet sig løs paa Menneske-Skallen. Av, det er nok en Pigfisk, mærker hun straks .... en af disse forbandede Lækkerbidskener, der kun er for Øjnene, men som hverken Tænder og Svælg vil eje — og hun gylper og gaber op og spytter ud.

Jo, Fisken, som hun har hugget efter, kvitterer hun; hun ser den halvdød med lange Flænger i Siderne efter hendes Hug drive sidelæns med et rødgult Øje vendt mod hende op gennem Vandet. Men Pigtornen, hun har slugt samtidig, sidder fast i Kæben.

Hun piler hid og did og ruller og boltrer sig. Snart er hun nede i Dybet og skurer sin krogsaarede Mund mod Bunden, snart skyder hun med et boblende Kølvand over sig hen om en Klynge Aakander ....

Rokkedrejeren ser de store Bladeøer forsvinde paa en Plet saa stort som et Spisebord .....

Saa gaar det paa Fart igen. Snellen hviner og synger som sad der en gnidrende Kæmpegræshoppe i den. Og nu paa een Gang hopper Grum ud af Vandet og højt op i Luften, saa hendes gyldne, sortflammede Krop med Panterpletterne og de perlende Vanddraaber sætter Skær over Søen.

Aldrig har den gode Drejermester set Mage til Fisk! Blot Dønningerne, der staar fra den, da den atter tager Vandspejlet og som en U-baad stryger gennem Klartvandet, lader ham forstaa, at det — som han plejer at udtrykke sig — er en af „de gammeldags“. Maabende og gabende bliver han ved at glo paa Stedet, hvor den forsvandt,

mens en Storm af Ringe breder sig til alle Sider.

Lidt efter viser der sig Hvirvler paa det sydende Vand, og han fanger et Glimt af en Rygfinne, hvis bagerste Snip er væk. Da jubler det i den gamle Fisker: en Mærkefisk, en af hans ældste, maaske hans allerstørste Mærkefisk!

Han haler ind og giver Line og haler ind igen, hans store Korpus sveder af Anstrængelse, og han maa skræve vidt paa Benene og stemme Fødderne i, hver Gang den usædvanlig store Fisk giver et af sine pludselige Ryk.

Der kommer samtidig Bid paa to af Aborresnørerne, og det er nok heller ikke Smaafisk, forstaar Rokkedrejeren .... Linerne, som ligger løst over Rælingen, farer ud med rasende Fart, saa Vindslerne hopper og danser paa Bunden. Et af dem svipper uden Bords, saa Fangst og Krogsæt og Line gaar tabt; det andet søger Drejeren at sikre sig ved at plante sin Fod paa det.

Som en Katteryg krummet til Spring bøjer Stangen sig under sin sprællende, levende Masse. Uophørlig maa den Gamle slække og stramme; det gælder om at udmatte Fisken, der kører hans Stang fra den ene Side til den anden.

Hver mindste Bevægelse af Byttet mær-

ker han; det er endnu i fuld Vigeur, og mange Grødestængler og Vandplanter er i Vejen .... vil det lykkes ham at drage Fangsten af Dybet med sin fine, skøre Line?

Paa een Gang vender Grum og farer ind under Baaden med en saadan Kraft, at enten maa Stangen knække eller ogsaa følge med. Rokkedrejeren vælger at slippe i Haab om at fiske den op paa modsat Side.

Det gaar som ventet: Stangen viser sig .... flyder op .... han bøjer sig ud — og naaer den.

Kampen og Nervespændingen begynder forfra — den smidige, spændende Væddekamp mellem ham og Grum!

Blæsten bruser sin Efteraarshymne gennem Sivene og sætter Vandet mellem de gulplettede Aakandeblade i Krus, mens Solstrejfene, der kommer og gaar, tænder Tusinder af Festblus i Løv og Rør. Det glimter, det funkler, det lyner — og store, svulne Septemberskyer driver over Søen.

Den snilde Fisker har omsider Grum i sin Magt og varsomt faar han hende listet tæt hen til Baaden. Han sætter sig paa Hug, lægger Knæene paa Rælingen og læner sig udover med Ketcheren i højre ....

Grum, der pludselig ser sig nær den store Svømmefugl, giver et voldsomt Ryk, Rokkedrejeren maa række sig alt det hans Arm

og Overkrop strækker til, han glemmer, at han er i Baad og paa gyngende Grund, faar Overbalance og falder med et Plask over Bord, idet han samtidig vælter Baaden.

Ingen ser hans Uheld og de tunge Søstøvler tvinger ham hurtig ned.

Grum farer frem og tilbage om ham, filtrer ham i Snøren og trækker ham tilbunds. Her mellem Stenene paa Revet sprænges Snoren — mens Rokkedrejerens livløse Legeme driver af ind i Rørene.

Hen mod Aften bliver det Graavejr .... og det oprørte Vand syner grumset og jordslaaet! Smaa Bølger hopper op, staar et Øjeblik i Højdestilling for ligesom at prøve paa at holde Balancen, saa opgiver de Forsøget og ruller nedad.

Et enkelt, fattigt lille Solstrejf kan endnu fra Tid til anden faa alle de graavejrsslørede Farver til at skinne op — da faar Vandskorpen Lød som en sort Daahjort, og Aakandebladene bliver til svømmende Regnbuepletter.

I Mudderdalen mellem Bundkilderne begynder Oaa at røre paa sig. Hun plirer med de listige Øjne .... de blaasorte Pupiller bliver saa runde og store. Saa drager hun af paa Nattetogt over Søen, sniger sig ind

om i Klostercellernes Stengrotter og finder et nyt Skjul under en nylig sunken Baad. Med Snuden lige i Revnen mellem Bunden og Rælingen ligger hun som en Hund i sit Hundehus. Indtil Natten bryder frem og alt bliver mørkt og tyst ....

Da lader hun sig langsomt drive langs Skvulpet hen mod Søens Rørbredder og tager som Naadegave fra Skaberens Haand hver druknet Hund eller Kat ....

Alt det, som ikke mægter at holde sig oven Vandet .... som ligger dødt og flyder om, tilhører Krebsene og hende.

— — —

Klemme havde allerede fundet Rokkedrejeren, da Oaa kom ....

BRUDEFÆRDEN

BEGYNDENDE Foraar .... Gedden gaar i Leg!

I Dage har Grum, den vældige Hunfisk, staaet ubevægelig i Bundgrøden og ventet paa Solens Kald. Nu kommer den —: en Morgen bryder den pludselig voldsomt igennem og lyser den gule Rørbræms Stængelskove op. I de smaa, aabne Lun mellem Tuerne bliver der Liv og Røre; Plasken lyder alle Vegne og mørke, skælglinsende Kroppe løfter sig langsomt op af Vandet. Saa boltrer Ungfiskene sig, og deres Finner slaar som Vinger i Solblinket ....

Snart gyder ogsaa Foraaret sig i Grums kolde Hjærte og gør Isblodet varmt. Hun svømmer om med Kroppen fuld af blide Følelser og hun mærker sig draget mod Breddernes Fladvand, mod Grøfternes Græs og Mosernes idylliske Pytter. Og hun mindes pludselig sit Brudekammer igen: det ligger langt dèrinde for Enden af en bred og solet Vandgrøft, kantet af blomstrende Pil og ludende Birke, med Solspil

og Slagskygge og sprælske Hangedders Plask.

Stærkere og stærkere bruser Foraaret frem .... og Solens Straaler naaer stadig dybere i Vandet.

Grøden spirer og stiger af Dyndet med Herkuleskræfter, fylker og breder sig og krænger sig vidtfavnende ud. Og fra Tagrørenes Stubskov rejser sig nye Stængler — og alle de tabte Pilekæppe, der ligger og flyder om, skyder Blade og slaar Rod.

Snart grønnes Bankerne, og i de sure, mudrede Vige, hvor Krebseklo og Andemad om føje Tid vil danne hængende Øer, begynder brune Tudser og grønne Frøer at gø og kvække.

Alle Fiskearter boltrer sig i Fryd og Henrykkelse. Og tilsidst kommer Oaa, den gamle Eneboerske .... uden skumle Hensigter nærmer hun sig Bredden og lægger i den luende Solopgang sine hundredetusind Æg mellem de fremmyldrende Padderokker og Græsser. Men ingen Brudgom er hende nær; thi ingen findes: Løjer og Smaaskaller fraadser i hendes Rogn — og da hun har gydt, bliver atter hendes Hjærte koldt, og hun synker dorsk og mut tilbage i Dybet.

Grum bliver ivrigere og ivrigere .... hendes dybblaa Pupiller, omgivet af den messingfarvede Ring, luer som en Safir i Rav-

indfatning, de lergraa Farvetoner langs hendes Sider og Flanker gaar over til grønt, og Gællelaagene bliver dybt orangegule.

Lidt efter lidt føler hun sig tiltrukket af de mange iltre, smaa Hangedder, som uafbrudt vimser om hende og allerede straaler i deres pragtfulde, gyldne Bryllupsdragter. Henrykt lader hun sig kurtisere af den, der i Øjeblikket tiltaler hende mest; overfor de andre — og da især dem hun *ikke* synes om — viser hun sig upaalidelig, og kan hun se sit Snit, æder hun dem.

Som Tiden nærmer sig, hvor hun skal gyde, bliver hun mægtig svær og svulmende af Rogn, og samtidig mere lunefuld og uberegnelig. Hun æder intet; men tænker kun paa at svømme ind over flad Græsbund, hvor hun kan stryge den spændte Bug over bløde Straa, mens hun ligefrem skyder Ryg som en Hund af Velvære.

Søen, der for Størstedelen byder paa stejle, rørede Bredder, har aldrig fristet hende, naar hun skulde kaste Æg. Hun har da foretrukket at søge op ad Aaen ind til en Række store, oversvømmede Tørvemoser og Engdrag.

Ad en Krinkelvej plejer hun at slippe derind.

Et Steds, hvor Aaen slaar Bugt og danner Bløde med kilometerlange Rørskove

om sine Bredder, fører et bredt Bælte Siv gennem nogle Enge og Vaser et godt Stykke op i Land. Sivvejen er vredet og slynget — og fjorgamle Tagrør med tynde, affrøede Duske rager op til alle Aarets Tider. Om Sommeren er den tilgroet og nærmest kun en dyb, bundløs Grøft; men ved Tøbruddet svulmer den op til en bred og vandfyldt Rende ....

Ad *den* Rende, under blomstrende Slaaenkrat og løvede Elletræer blandes Mosens og Søens Vande.

Fulgt af tre iltre, kælne Hangedder, hvoraf den største ikke er halv saa stor som hun, bugter Grum sig en skyet, dampende Foraarsnat frem gennem Grøften. Der er i Forvejen et livligt Rykind af andre elskovssyge Gedder ..... den store Vandring før Æglægningen er i fuld Gang!

Hun krydser ud og ind om Vandplanternes Grunde og Skær. Snart har hun blot en Rende midtstrøms at følge, snart maa hun gennem en lang og snæver Passage inde under den udhængende Bred, indtil hun naaer aabne, undersøiske Sletter i brede Vige. Hendes Fyrighed og Vilje til at overvinde Vanskelighederne hjælper hende — trods Dynd og et halvraaddent Stemmeværk.

Endelig er hun derinde og svømmer om ....

Gyldensort med et Skær af Bronce lyser Mosevandet. Hun kan ikke blive træt af at skure sig hen over de bløde, grumsede Tørvedun ...

Halvraadne Rester af visne, nedfaldne Stængler strækker sig i Forbandt gennem hele den store Bundpude, og nye Rester — nyt uddøet Liv og Cellevæv — er stadig paa Vej derned. Men fra Dybet stiger atter ungt Liv tilvejrs: den opgaaende Sol frigør i eet Væk smaa grønne, mossede Slimklatter, de ligger som fortøjet til en enkelt fin Navlestreng og virrer og gynger nede paa Bunden; saa med eet brister den under dem; de stiger op gennem Vandet i Klump som Bobler og breder sig saa yndefuldt ud i store, frynsede Skærme.

Paa Bulkene blomstrer Pilevaandene og bag Pynterne toppes Blishønsene, mens Bekkasinerne oppe i Luften haster rundt og rundt og lader Vinden spille op i deres Fjerharpe.

Saa kommer Dagen, hvor hun skal kaste Rogn!

En ejendommelig, for hende uforklarlig Lyst til at filtre Bugen ind i Siv og Rørstubbe indfinder sig, og hun faar Forkærlighed for at løbe sit store Skrog højt op

mellem Græsset og Startuerne, hvor hun knap kan flyde eller vende. Med Fryd mærker hun Kilderet højt op om Flankerne!

Hun har jo aldrig været særlig følsom af sig, særlig da ikke naar det ikke gik ud over hendes egne Sideben. Med koldt Øje er hun da ogsaa Vidne til, hvorledes de let ophidselige Hangedder i Hug paa Hug flaaer Bug og Sider op paa hinanden; desværre mangler hun fuldstændig Appetit, ellers havde hun ædt den appetitligste!

Snart begynder Legen: tæt i Klump boltrer Fiskene sig om hinanden .... og Grum er ganske fra Sans og Samling, mens hun gyder sin gyldne Strøm af femhundredetusend klare, gule Æg.

Men i samme Nu hun er blevet Rognen kvit, vaagner hun til Besindelse, og føler pludselig en mægtig Sult ovenpaa den ømme Hengivelse. Den før saa sagte skvulpende Halefinne bliver stram som et blæstfyldt Sejl, og under en kraftfuld, lynsnar Bøjning løber hun Spigertønden ind over den nærmeste Kavaler — saa putter hun ham langsomt ned i „Snøresækken“.

I over en Time staar Bryllupsmiddagen paa .... saa svømmer den store Dame veltilfreds bort med endnu et lille Stykke af sin kære Brudgoms Hale daskende ud af Flaben.

— — —

Siden, da hun skulde tilbage ad Sivvejen ned til Søen, var Blodet koldt og Viljen sløj.

Det blev et usædvanligt tørt Foraar, Tøbrudsvandet var sunket i en Fart, og Aaen fik ingen Tilløb. Og da hun naaede det gamle, halvraadne Stemmeværk, var det erstattet med et nyt.

Sammen med en Bunke andre Fisk, der efterhaanden samledes foran det, stod hun og trængte paa. I to Døgn kunde hun hverken komme frem eller tilbage; flere Gange forsøgte hun et Spring, men det mislykkedes — saa besindede hun sig og gik tilbage til Mosen, mens Tid var ....

Hun var indelukket!

I MOSEN

DET var en stor og stærkt bevokset, lidet tilgængelig Mose med mange udstrakte Kær, fulde af Tuer og Siv. Side om Side strakte sig de aarhundredgamle Tørvegrave, forbundne ved Bækløb eller halvt tilgroede Grøfter.

Paa Bulkene sloges Pil og Kæruld, og ud i det sortlødede Vand rakte sig Næs og Pynter — og Øer, der snart var bundfaste, snart løse, drev om.

Hele flydende smaa Engdrag af Frøbid og Vandaks kunde skyde sig ud fra en Bred og fuldstændig dække de broncebrune Bølger; grønne og smilende synede de og fristede Foden som en tillidvækkende Bro; men rørte man bare med Støvlenæsen ved den første „Fjæl", bævrede og dirrede hele Massen.

Nede i Dybet, hvor de sorte Hesteigler mavede sig frem i Hiv, og hvor Uhyrer af Larver med svajet Ryg og spilede Kæber stod urørligt paa Rov mellem Krimskramset, voksede de særeste Vandskove. De var

uden Haardhed og Stivelse; Stammerne bestod af smækre Ranker, som blev baaret oppe af Vandet.

Her fandtes blaagrønne, fyldige og frodige „Naaleskove“, og hele Lunde af palmelignende Buske med røde Blomster paa lange Stilke. I Brynene var der Slyngplanter, som dannede et filtret Væv af Stængler og Traade og bugnede ud i svulmende Skyer.

Hvilket Krus, hvilket Slyng i alt hernede, hvilke bøjelige Former .... og alle Vegne stod smaa tykke, mopselignende Karudser og dasede og aabnede Mund i eet Væk, mens de lavede Dobbelthage under Nydelsen og rullede sværmerisk med Øjnene.

— — —

Fra den dybe, klare Sø med det blanke Vand kom nu Grum til disse lave, sumpede Bredder. Overgangen var i første Øjeblik noget brat; men hun ejede sin Slægts Evne til hurtig at akklimatisere sig.

I Begyndelsen havde hun da heller ikke svært ved at skaffe sig Føden. Der var baade Flirer og Aal og saa „Mopsene“ at tage væk paa; men efterhaanden som hun voksede, maatte hun for at eksistere stadig gøre sig mere og mere altædende. Hun levede jo paa en Maade som en Hval i en Indsø!

Navnlig om Vinteren var det galt: i Søen, som havde huset hende i over halvanden Snese Aar, havde hun haft let ved at klare sig. Søen var for stor til at fryse til — selv i den strængeste Kulde holdt Bundkilderne store Partier aabne. Men saadan gik det ikke Mosen; her blev „Luften“ under langvarig Frost fælt beklumret, Vandet optog Sumpgas fra de i Bunden forraadnende Dyre- og Planterester, kunde ikke frigøre den og forny sig med Ilt.

Da maatte hun hen, hvor Flæg og Rodknuder prikkede smaa, næsten usynlige Huller i Isen; hun fandt dem ved Lysskæret og mærkede, hvor hun aandede frit paa dette Sted.

Ellers holdt hun sig i den kolde Aarstid mest til Bunden, gemte sig i den lune, nedfaldne Grøde. Der dvaskede og sov hun, Blodet flød langsommere, og i dagevis behøvede hun ikke at tage Næring til sig.

Men Dvaletilstanden var ikke fuldstændig .... engang imellem maatte hun røre paa sig; da stillede hun sin Hunger paa Muslinger og Snegle og fandt ogsaa paa at gaa Tørvegravenes Mudderskakter efter.

Her i Dyndets Labyrinther traf hun *Suderne,* de olivengrønne Fisk med den sorte Ryg. Deres Skæl var meget smaa og hele Kroppen indgnedet i et tykt Lag Slim. Det

var plumpe Fyre med tykke, læderagtige Finner; dem havde hun aldrig før kunnet fordrage, men nærmest benyttet dem som en Slags Lægemiddel, mens hun levede i Søen.

Naar hendes Mund var fuld af Stik og Rifter fra Fiskekroge, plejede hun at gaa i Mudderet for at konsultere dem og faa et lægende Plaster klistret om sin saarede Mule ved at stryge sig op af deres slimede Sider. Men da nu Sulten skærpede hendes Appetit, maatte hun desværre udnytte sine tidligere Velgørere og have det mest mulige ud af Konsultationen, hvorfor hun aad dem med Lyst.

Om Sommeren rørte hun dem sjældent, men fedede sig til Gengæld med alt, hvad der kom for paa hendes Vej; hun tog Snogen, der svømmede over, hver Frø og hver Mus — og viste der sig en Vandrotte, skød hun op under den og sugede den til sig i een Mundfuld.

Paa den Vis klarede hun sig nogenlunde et Par Aarstid.

Men et Aar blev det en usædvanlig tør Sommer, hun maatte for at finde tilstrækkelig Vand trække fra Tørvehul til Tørvehul og ofte leve ugevis ad Gangen i de Pytter, der blev staaende i de dybere Lavninger. Til Held for hende søgte, efterhaanden

som Vandstanden sank, alle Mosens Beboere sammen i disse Kummer; Aborrer og Karudser traf hun paa, og ogsaa Aal, Igler og Tudser var ligesom hun indespærret her, indtil der med Regnen igen kom Overflod paa Væde.

Hun udviklede sig stadig, men paa anden Vis end før; Vildheden og Grusomheden erstattedes af Listighed og Opfindsomhed. Og som alle Mosens andre Gedder lærte hun snart at svinge sig over Bulkene fra det ene Hul til det andet, ja, endog at vandre korte Strækninger over Land.

Hun havde jo Valget mellem at dø af Sult eller skaffe sig Udvej.

Det var ligesom hendes Ungdoms Rejse fra den flyvende Hejres Svælg til den blanke Vandflade havde hærdet hendes Gæller til længere Tid ad Gangen at kunne taale Luftens stærke, tørrende Ilt, for hun vovede sig ofte over Bulke og Tørvedæmninger, der var over Landevejs Bredde.

Naar hun ikke kunde holde det ud for Sult, løb hun sig selv paa Grund og op i Bredgræsset — og nu krummede hun sig sammen og sprang fremad i Retningen af det ny Vand. Saasnart hun var i Luftens Tørre, havde hun paa Fornemmelsen, hvad Vej hun skulde tage; Vandets Nærhed virkede paa hendes følsomme Hud og drog

hende den korteste Vej. Alt flimrede i gylden Taage for hendes Øjne, mens hun krøb, bugtede sig og sprang i eet Væk ....

I de tidlige Morgentimer, mens Græsset var vaadt af Dugg, foretog hun disse Rejser som Landstryger.

Ved en saadan Lejlighed slap hun ind i en stor og dyb Grav, hvor det Krebsefolk, der aarlig udvandrede fra Søen, havde sit Tilhold. Overalt fra Tørveskærets stejle, kullede Vægge gabede griske Krebsekløer hende i Møde.

Dag ind, Dag ud gennem et halvt Aar gik hun her paa Rov og havde travlt med at mudre sig ind i de faste, lodrette Brinker, hvori Klemmerne havde deres Huller. Fra Søen vidste hun jo, at Krebsene hverken kunde styre eller forandre Retning, naar de med smækkende Hale foer baglæns gennem Vandet, og derfor tog hun dem let, naar hun først fik dem jaget ud.

Kun en ældgammel, muslingearret Krabat, kulsort over hele Kroppen og med een stor og een ganske lille bitte Klo, undgik hendes ivrigste Bestræbelser; den sad dybt inde i et Stenhul med det spydvæbnede Hoved og de stilkede Øjne eftertænksomt hvilende paa sine to umage Tænger.

Et Par Gange hændte det, at hun blev vækket af sin Dvale om Natten ved at

mærke et sejgt, haardt Greb klemme sig fast om hendes Bug, saa foer hun rundt i Cirkel som en Hund efter sin Hale; men *Klemme* vidste altid i rette Nu at hoppe af.

En Dag maatte hun ud ogsaa af dette Mudderhul, hun fik Bulken til en vedliggende Grav brudt ned og slap ind til nogle Maaneders Velvære. Her red hun Vinteren over og rensede Dyndet for hver Suder, hver Igle, hver Snegl.

Da Foraaret oprandt, aad hun alt, hvad der kom i hendes Nærhed! Frøerne og Tudserne stævnede i den Tid i Hobetal til Vandene; Græsfrøerne laa og gav Klemt paa Klemt fra sig, og Tudserne gøede og knurrede — alle var de fulde af Elskov og Fryd og blev derfor let hendes Bytte.

Senere svælgede hun i Frøæg og slubrede store Masser af fed, sort Blomme i sig! Det hændte ogsaa, at hun maatte delikatere sig med nogle lange Tarme, der var trukket ind omkring mellem Rørstubbene; det var de store Skrubtudsers Æg, der sad som Perler paa Snore og var spændt ud til Klækning i Vandet.

I det hele taget maatte hun være glad for Frøerne og Tudserne, — de blev ligesom ved at gaa igen; ogsaa siden naar de smaa Haletudser begyndte at myldre frem.

Hun kunde ikke mere være kræsen, alt

maatte hun tage med og ikke lade en Krumme gaa til Spilde ....

I Sommermaanedernes Nætter trawlede hun Vandfladen af. De store, tunge Natsværmere, som ofte af Ubetænksomhed og Ugidelighed nedlod sig paa Spejlet eller paa en og anden flydende Pindestump, gjorde hun under sine Strejftog til Bytte. Hun aad dem med Vinger og Pindestump — som en sulten Mand, der maa mætte sig med Rejer!

Intet Under, at hun efterhaanden udviklede Tænderne i sit vældige Gab til noget i Retning af en Hvalfisks Sibarder.

Men der skulde alligevel mere til at fylde hendes Hektolitervom!

Mosen damper og staar i eet Slør!

Den sender sine Brandtaager tilvejrs, saa de hænger som Søer over Rørene. Draaberne finder ind alle Vegne og bæver paa alt .... de Tusinder og atter Tusinder af Edderkoppespind falder med al deres Sindrighed i Øjnene!

Krattætte Pil og ludende Birke hen langs med Bulk og Bred kaster sorte Slagskygger, og store, tunge Sværme af Myg hænger lydløst i Luften .... kun en springende Fisk eller en badende Svale afbryder den dybe Morgenstilhed.

Den store Mosesnegl, med det hestelignende Hoved og de strittende Flagermuseører har skudt sig ud af sit Taarnhus; den føler paa alt, hvad der kommer indenfor dens Rækkevidde, famler sig hen over det og drager saa sit snørklede Taarnhus efter sig i et Ryk. Nu klistrer den sig paa en død lille Fisk og suger dens Øjne ud og sætter sig saa endelig til Ro paa en Sværdliljes brede Bladstol med Taarnspiret, der dirrer i Vandstrømningerne, lige i Vejret.

En Rygsvømmer, der er blevet træt og har trukket sine Aareben ind, lader ogsaa Hvilen falde paa sig. Langsomt synker den gennem Vandet ned paa Bunden, hvor den skønsomt lægger sig tilrette mellem Vaarfluelarver, Posthornsnegle og Salamanderunger. Indtil en Vandkalv, der har Hastværk og som med Hovedet nede i Mudderet maser hen over alt, hensynsløst sparker den til Side med sine kraftige Fangben.

Oppe paa det klare Vandspejl svømmer Lappedykkeren. Den syner sort paa Oversiden, bærer Halsen med den stærkt krusede, skønne Nakkekrave højt; men paa Bryst og Bug er den glinsende sølvhvid. Den gaar aldrig paa Land, ja, vover sig ikke engang ind paa grundet Vand; den maa være, hvor den uhindret kan dykke. Paa Ryggen bærer den sine spæde Unger, hol-

der Vingerne skærmende ud om dem; de sidder gemt i dens Rygfjer som i en polstret Skaal.

Hannen svømmer ved Siden af og dykker ned efter Føde, som han putter i Ungerne, der pippende og baskende med Vingestumperne gaber op efter den.

Grum kender godt Dykfuglene, som de kender hende, — det troer de da!

Men den Morgen bider hun sig i umættelig Hunger fast i et Svømmeben og kæntrer den lille Baad, saa alle Ungerne falder ud. I største Skynding slubrer hun hele Flokken i sig — og gaar saa nogenlunde beroliget tilbunds med den Lære, at hun meget godt kunde taale Fjer.

Indtil hun næste Morgen var lige sulten igen....

Da var hun saa heldig at faa en ny Erfaring om Fjer:

I det første klare Gry, mens Skæret fra Solopgangen gød sine sære Farver over Mosen, som skinnede af grønt og gult, af violet og indigoblaat, slog hun efter en Fisk i Vandskorpen uden at ane, at der oppe i Luften over hende fandtes en vinget Konkurrent, der ogsaa begærede Byttet.

Ternen kom i Styrt hovedkulds nedad og Grum i sit Spring hovedkulds opad — og begge Røveres Gab mødtes i samme Nu over

den lille Fisk. Men Grum gabede højest og snappede kraftigst, og hun bed til med en forslugen Voldsomhed, som skulde hun æde en hel Oksekrop.

Hun fik Fisk og Ternehoved i samme Mundfuld, mærkede sig belastet, bakkede nedefter og trak Fuglen med i Dybet — dèr svælgede hun saa det ejendommelige Bytte i sig.

Hvilken mægtig Velsignelse der dog var i Fisk med Fjer — i flere Dage følte hun sig saa inderlig mæt og stoppet!

Fra nu af betragtede hun ethvert Legeme paa Vandspejlet som sit retmæssige Bytte. Ingen Vildand fik Lov at kaste sig paa Vandet under Aftentrækket, før Grum fra sin Dyndhule skød i Vejret efter den. Med Døgns Mellemrum tog hun begge Lappedykkerne og rensede Vigene for Blishøns og et Par Storkeunger, der var kommet for at lære at fiske.

Men hendes Madtrang lod hende alligevel aldrig Ro, hun maatte stadig udvide sit Omraade og skaffe sig nyt Revier.

Juli hænger over Mosen! Yppig, fuldmoden — med Skyer som Hofter og runde Barme, med en Sol, der synes træt af at

fare. Lig Søfugle, der mangler Luft under Vingerne til Farten, kommer Vindpustene og kaster sig i Tørvekær og Rørhul. Luften er een vedholdende, søvndyssende Summen af Fluer og Myg — — Sivsangeren synger!

Grum staar og daser i det lunkne Vand og skimter Verdenen over sig uklart og ubestemt som gennem tykt Glas; blot lægger hun Mærke til, at der af og til dukker frem af det skinnende Blaa deroppe en lille, mørk Skygge. Den kommer pludselig paa hende, dvæler et Nu, mens den rører Vandet — og forsvinder.

Det er noget levende, aner hun .... noget for *hende!*

Saa formummer hun sin Torpedokrop og passer sit Snit....

Et Øjeblik efter bævrer Grøden, Spagnummossets Kratdynger buldner ud som Skyer ... et Uvejr trækker op paa Bunden. Mosdyngen løfter sig .... Vandskorpen gynger og brydes pludselig af et Plask, idet Grum skyder op, just som en Svale i et yndefuldt Sving skummer en Myg af Vandet.

Overfladen falder til Ro, Boblerne flyder bort og brister paa Vej mod Bredden, mens Grum igen synker tilbage i sin Seng med Svalen paa Vej ned gennem sit Svælg.

Men alle Vandløberne og Myggene blev rodet sammen i en Muddervælling.

— — —

Saadan skærpede Kampen for Føden daglig hendes Opfindsomhed.

Fordum søgte hun til Aakandeøerne for at fange Fisk — nu *var* der ingen Fisk; men hendes Erfaring havde lært hende, at hèr kom Fuglene for at drikke. Med Næsen lige under Bladranden stillede hun sig parat.... og hun tog mangen en Vipstjært: snart den hvide med de maanesølvede Fjer, snart den gule — gul som den nyudsprungne Kabbeleje.

Det kunde ogsaa hænde, at hun fik en Skovdue, en Vibe, en Sumpsneppe — — og een Gang tog hun en gammel, fuldvoksen Hejre. Hun greb den i Benet, bakkede med den og trak den ud paa dybt Vand, hvor den druknede.

Men Hejren søgte gentagne Gange at spidde hende paa sit Næb, og ved den Lejlighed mistede hun sit ene Øje.

GRU

I det største af de gamle Tørvekær med det brunsorte Vand saa' man i stærk Sol en enkelt stor Fisk staa urørlig mellem Sivene under Brinken.

I umindelige Tider havde den haft til Huse hèr i Mosehullet, hvis Vand den kun sjældent kom udenfor. En Vildand, der havde haft Gedderogn mellem sine Fjer, havde engang udplantet den.

Gru var ikke fuldt saa stor som Grum, men længere og mere radmager, med Hoved og Tænder som en Haj.

Mange Gange havde hun og Grum været i Totterne paa hinanden og slaaedes af Nid under deres Kamp for Føden. Arrene efter deres Bid, som i dybe Furer laa ned over Flankerne, var dækket med farveløse Skæl, som sad i Spiraler og Hvirvler.

Paa den sidste Tid havde de dog klogelig undgaaet at ses ved at holde sig til hver sit store Tørvekær .....

Det første Aar i Mosen havde Grum været fulgt af flere kraftige Hanfisk, og en

Mængde yngre Geddehanner svømmede rundt om. Det andet Aar var der bare nogle Stykker igen. Og i Foraaret, da Himlen atter begyndte at give Lys og Varme, havde saavel hun som Gru maattet tilendebringe deres Leg alene.

Mangen en lykkelig Brudgom var gledet i dem, og nu havde de i Forening ryddet hele Mosen ud.

Slappe og afmagrede var de gaaet i Dybet for at hvile ud.

Indtil Trangen til god og rigelig Næring pludselig blev voldsom hos dem og skærpede deres Mod og Dumdristighed ....

En Morgen skimter Grum gennem det endnu ikke dagskære Vand den gamle Lokalfisks sortsmudsede Bug. Trængt af Sult har den foretaget en lille Rejse udenfor sit Hul og staar nu paa Lur i Grødeskorpen lige over hende.

Midt i Kæret driver store Flager af Pakis og Snevælling, men hen langs Bredder og Tuekantninger, hvorover vaarkaade Viber tumler sig i Flok, har allerede Sol og Dagmildning skabt Frivand og Strøm.

Pludselig faar Grum en irriterende Mindelse om Konkurrenten ved at se dens brandgule Flanker glimte under et Hug, pilsnar skyder hun op — og nu da de mødes efter

lykkelig overstaaet Barselfærd, er de sig Mødets Hensigt fuldt bevidst: de vil *æde* hinanden!

Finne ved Finne farer de afsted, skulende ondt ind i hinandens Øjne. Grum er tæt paa Livet af sin Medbejlerske og trænger hende i Farten ind over Rørbræmmen.

I Vintrens Løb er alle Rørene høstet; — men som en strid Børste staar de skraaæggede, spydspidse Stubbe tilbage lige under Overfladen. Mosegedden faar i eet Væk Kroppen ind over Børsten, der for hver Bevægelse flaaer løs i hendes Hale og Bug og i en Haandevending rusker hendes dorske, træge Gemyt ud af Folderne. Hun blæser Gællerne op og stritter harmdirrende med Finnerne, mens en tæt Regn af guld- og sølvfunklende Skæl svirrer gennem Vandet ned paa Bunden ....

I et Smøg slaar hun sig fri af Rørbænken og vender sig nu lynsnar mod Grum. Men den gamle Pirat er den træge Mosegedde for rask, hun ofrer den det halve af sin Rygfinne, som skaanselløst bliver flænget i lange Straaler efter Ribberne.

Da tager Grum sig en Tur under Gru og styrter sig med aabent Gab franeden opad mod sin Modstander og hugger sin Spigertønde fast i hendes Bug. Gru søger forgæves at faa Brug for sine Tænder, hun gaber

og gaber og slaar i Smæk paa Smæk den lange, savæggede Tandsaks op og i. Men Grum ryster hende ustandselig, saa den ene Skælbyge efter den anden flimrer i Vandet om dem.

De vælter om hinanden, saa Isflagerne søndres og de Tusinder af Smaakrystaller ringler og klirrer ..... snart er de oppe i Snevællingen, hvor det gule, grumsede Vand giver sig til at syde og blære mellem deres piskende Haler, snart forsvinder de i et flimrende Zigzag ned mod Bunden.

Med den Sejghed og Energi, som Grum altid besjæles af, naar hun har med Bytte at gøre, ligger hun og bakses med Gru. Hun klemmer den ulykkelige, piner og plager hende og holder hende i Aande uafbrudt. Det er ikke noget Slagsmaal, der keder Grum! Hun har jo stadig Byttet mellem sine Kæber; det opflammer hendes Hu, tænder Brand i hendes Øjne og inspirerer hende til uafbrudt Udholdenhed.

Jo større Modstander, jo større Løn og Tilfredsstillelse; hendes Vom begærer den lange Pølse, som Tungen og Tænderne allerede føler saa nær; det *maa* lykkes hende at faa denne vældige Bid til — som den lille Broder i sin Tid — at ligge viljeløs i hendes Flab, saa hun med Fryd kan dreje den og begynde at svælge den i sig.

Gru vrider og vender sig for at komme til med et Hug; men Grum har været heldig at faa fat saa langt fremme, at der intet Biderum er levnet hende. Gru har kun Halestykket at slaa med — og med det fejer hun da ogsaa saa store Mudderskyer i Vejret, at de godt kunde skjule en Elefant.

I over tre Timer varer Kampen og alle Kærhullets Isflager gaar i Stumper og Stykker, — da først er Grums mudderstinkende Modpart mat —! Kuppet er lykkedes for den gamle Brodermorderske .... lige fra det, hun var saa stor som en Stoppenaal, var jo den Slags Storkampe lykkedes for hende!

Saa vender hun i et Snuptag den stakkels, mishandlede Mosekone og kvæler hende ved at forkile hendes Hoved i sit Svælg ....

Men det tager hende fire hele Døgn at faa Gru til at passere gennem Laasen til hendes Snøresæk — saa det var da endelig igen engang en *Fisk* med Forslag i!

GRUM UDVIKLER SIG

MED sine godt halvanden Meters Længde maalte Grum nu henved dansk Garderhøjde og vejede op mod et halvt hundrede Pund.

Som paa alle Gedder, der lever i smaa Vande, var Hovedet tiltaget uforholdsmæssig. Hendes store, daglige Kamp for Føden gjorde, at hun maatte bruge Hovedmusklerne stærkt, hvorfor de da ogsaa havde udviklet sig særligt. Alene i hendes Gab vilde man nu med Lethed kunnet gemme en Træsko!

De før saa livlige Farver langs Ryg og Bug var nu helt forandret! Kroppen kappedes i Sort med Mosens stinkende Mudder, og brede gyldentbroncede Flammestreger skyggede over de gustne Sider. Ude i Sollyset synede hun ganske irret og kobberslaaet!

En Sagngedde var hun .... en af de gammeldags, hvorom salig Rokkedrejeren i sin

Tid havde fablet! Endog en formelig Manke af fingerlange Skæl fra Nakken og ned over Brystfinnerne fattedes ikke.

Men hendes Øje var ondt, en Samling gult og grønt, koldt og svigefuldt som Mosebølgens Skum .... en vild Hunger lyste altid ud af den ene stive Glugge, og naar Hungeren undtagelsesvis var stillet, afløstes Skæret i Øjet af en umættelig Forslugenhed.

De nærmeste Mosehuller om hendes Standkvarter er det lykkedes hende at rydde for hver Frø, hver Vandrotte og Vildælling. Og alle Svalerne, som plejer at komme og drikke i Flugten, har hun ogsaa sat til Livs. Hun har igen maattet rejse et langt Stykke over Land, indtil hun er havnet i et vildt og udstrakt Kær, som hun endnu aldrig før har gæstet.

I det har hun gjort nyt, kærkomment Kup: et andet stort, mudret Eksemplar af en Mosegedde, endnu vægtigere end Gru, har hun overvundet og slugt. Men Fyren havde lige mæsket sig med en mindre af sin Art — og i den laa der en fuldvoksen Graaand.

Mad .... Mad!

Hun følte sig ganske vist altid noget tung i Maven, for hun havde i Tidernes Løb faaet den brolagt med de mærkeligste Sa-

ger. Foruden forskellige Kroge og Messingfang fandtes en stor Nøgle, som hun engang i sine yngre Aar, da hun havde staaet under en af de store Svømmefugles Bug, havde set komme farende som en Skalle gennem Vandet. Der var ogsaa en Spiseske, som hun under lignende Forhold lykkelig havde erhvervet, og endnu et Blylod — og en Uhrkæde: Resten af Rokkedrejeren. Men alt det havde jo indkapslet sig og var ikke til at tære paa; det hjalp allerhøjst til under Fordøjelsen!

En Uge har hun været om sit sidste herlige Bytte ....

Hun fanger et nyt og et nyt; men efter et Par Maaneders Forløb faar hun ogsaa trawlet dette Tørvekær tomt. Hvad nu og hvorhen?

En Aften ælter hun sig ind om mellem blomstrende Iris, blandt Koglesiv og Sumpgræs og skeler misundelig op til de store Guldsmede, der jager fede Fluer ikke en Tomme over hendes Hoved. Hun bliver mere sulten end nogensinde og giver sig til at æde sorte Hesteigler for Aal og visse Vandplanters Rødder, som hun bilder sig ind er Orme.

I den stille, lune Sommeraften skyder Slagskyggerne sig ud fra Bredderne og lægger en ibenholtsort Ramme om det vin-

røde Solfaldsskær. Havde der været et Par Skaller tilbage, vilde de have slaaet Smut over Blankvandet!

Saa virrer en Rørstængel lige ved Siden af Grum — og fra sin Lurestilling i Sivkanten ser hun Rørsangeren smutte om deroppe over Vandet. Hun faar sit underfundige Udtryk i det flade Øje ... hun beregner Afstand og sætter tilvejrs i et Fangstspring ....

Første Gang er Fuglen hende for hastig, men næste Gang krones Forsøget med Held — og tredje Gang lukker hun Spigertønden om Rørsangerens Fosterbarn: en stor, brandrødøjet Gøgeunge!

Jojo, hun havde sit Speciale! Fra Springet i sin Tid ud af Rokkedrejerens Baad, havde hun udviklet sig til en ren Flyvefisk.

Mad, Mad .... det evige Omkvæd over som under Vandet! Noget i Skrutten, *meget* i Skrutten .... Mad, Mad!

Kæret er meget dybt, med stejle, tilgroede Bredder, kun et Sted, hvor der engang er sluffet Tørv op ad en Rampe, gaar Overgangen mellem Land og Vand ganske jævnt for sig. I det stive Ler staar Aftryk ved Aftryk, formet efter Kvægets Klove og Ben-

piber, og overalt dèr omkring er det øverste Topgrønt af alle Startuerne bidt væk.

Hèr er et Vandingssted.

Ofte har hun i sin overvættes forsultne Tilstand, i en Hungerrus, der faar hendes Halefinne til at piske vanvittig rundt i uafbrudt Fart efter Føde, standset med et Ryk ved at se et Par store, tykke Ben mudre op i Sølet. En græssende Kvie eller Stud har da nærmet sig Vandingsstedet og er soppet ud saa langt, at den har kunnet mærke køligt Vand under Mulen.

Tilfældet gentager sig en Dag, og Studens storleddede Ben og brede Brystlap giver Grum et Haab .... hendes overspændte Fantasi begynder at foregøgle hende Muligheden af endelig at slippe til et ordentligt Bytte.

Hun lurer sig frem og hendes skævtstillede Øje, der har saa let ved at se op, fæstner sig som støbt i denne Stilling paa det store, hornpiggede Hoved af en Okse.

Videre skyder hun sig frem mellem de sorte Dunhamre, skjult under Sødgræssets langribbede Vifter .... nu er hun lige foran det drikkende Dyr .... gennem Vandspejlets Flimmer skimter hun den sugende, kødsvulmende Mule.

Da kan hun ikke styre de forslugne Tænder længer, Vommen vil — og saa faar

Kroppen følge. Hendes Snuhed kan vare hende, Erfaringen mane hende til Forsigtighed — forgæves: naar Vommen vil, saa ryger hun paa.

Studen kaster Hovedet saa voldsomt tilbage, at Grum bliver draget halvvejs med op; men hun slipper ikke Taget, hun holder ved — og da hun synker tilbage i Dybet tager hun et stort Stykke Mule med.

I Mosens kilometervide Rørskove havde især Vildtet et Fristed; her søgte det Kølighed i Midsommerheden og Lun for Vinterkulden, og her fandt det fredhellige Pletter, hvor det kunde gemme sig, naar Menneskene jog det med Bøssedrøn og Hundeglam. Og denne Mosens rige Vildtstand forstod *hun* at drage sig til Nytte!

Som det længe havde været hendes Speciale at skaffe sig Bytte ved at springe ud af sit Element, saaledes skabte hun sig nu et nyt Erhverv ved paa krokodillevis at ligge paa Lur ved Drikkestederne.

Flere Gange forulempede hun Heste under Vandingen, og ved en enkelt Lejlighed bed hun den halve Tunge af en stakkels Kalv.

— — En Eftermiddag kommer en Raa med Lam. Dagen er hed, og de løber langt

ud .... det ene Lam, der har for megen Fart paa, farer i til Bringen. Grum skyder op, griber det i Bugen og vælter det omkuld — og haler saa ud med det.

En anden Dag faar en lille Hund samme Medfart; den bliver snappet i Forbenet og trukket under .... mens en Storm af Ringe breder sig til alle Sider.

Alt det, hun har drømt om som lille bitte, er i fuldeste Maal blevet virkeliggjort: intet Bytte er mere for stort til hendes Bug.

Naar hun bevæger sig sagte i Dybet, rejser lange Dønninger sig over hende og Hvirvler snurrer om paa det kaffebrune Vand. Og skyder hun op i Græsset efter en Frø eller Vandrotte og maler Vandet til Skum, staar hele Kærhullet i Braad og Brænding.

En Urtidsrest er Grum, — et Dyr fra de store Mosers Tid!

Hen paa Efteraaret, da Skræppen rødnede og Padderokkernes før saa stive Spidser bøjede sig til visne Straa, satte sorte Høstskyller Vand til Overflod i Mosen. Det stod i Sjap langt op over Enge og Udmarker og stemte sig som Floder gennem Grøfterne. Kær flød i Kær, og Tørvegravene, der laa Side om Side, kun adskilte ved de

høje, smalle Bulke, blev til een mægtig Grav. Det var en hel Syndflod!

Grum svømmede viden om og troede sig i Søen igen. Hun fandt ind til nye Oaser med rigelig Næring og gjorde drabelige Indhug paa de mange Aal og Sudere, som ad Grøfter og Render stimede ind fra Aaen. Det Efteraar tog hun sig ligefrem op og fik noget at staa imod med for Vinteren.

Men en Dag i Oktober hændte det, at en Fiskeørn, der var slaaet ud af sin Kurs, forvildede sig ind over Mosen. Morgentaagen havde lige lagt sig, men Solen var endnu ikke rigtig kommet op, da den graabrune Fugl saas svævende i vide Kredse højt oppe. Dens vatrede Bryst flimrede i Solopgangen, og dens sorte Næb krogede sig under et Par skarpe, kloge Øjne.

Ørnen, der var kommet langvejs fra og endnu ikke havde faaet Frokost, sænkede sig nærmere og nærmere mod Overfladen. Alle Smaafuglene i Rørene skreg og Blishønsene søgte Ly i de store Rørbuske. Som en Musvaage holdt den sig i Træhøjde over Vandet, svævende frem og tilbage, medens den spejdende stirrede ned.

Frosten laa i Luften — og den store, sultne Fisker anede rimeligvis Slaaen, der snart vilde laase for dens Spisekammer. I hvert Fald var den fast besluttet paa at tage

smaat som stort og ikke gaa af Vejen for noget.

Vedholdende lod den sig glide fra Kær til Kær, over Koglesivene i Sjapvandet som over Porsen langs Bredderne, langsomt med hængende Fangere flatrede den afsted.

Grum kommer fra Dybet paa sin Morgenronde; hun skal Mosen rundt, mens endnu Slagskyggerne slører hende og gør hendes Færd ukendelig. Af og til standser hun og staar paa Lur mellem Vandplanterne med den lasede, endnu kun halvlægte Rygfinne ragende en Smule op over Overfladen.

Ved en saadan Lejlighed opdager Ørnen hende — og uden at erkende, hvilken Fisk den har for sig, svæver den hen over Stedet.

Baade en og to Gange daler den forgæves, men har tilsidst Held med sig. Upaaagtet af Grum stryger Fuglen med fremstrakte Kløer bagfra ned over hende og slaar den af fuld Kraft i hendes Ryg. Den mærker Neglene bunde og aner den søde Fornemmelse af Spræl af levende.

Dens Krop er halvt nede i Vandet, men Vingerne, der staar klar af det vaade Element, gør de vældige Bask, hvorom den veed, det gælder, for ved et Snuptag at løfte Skatten.

En Skælven gennemfarer Grum ....

I første Øjeblik troer hun sig Genstand for et Hug af en og anden skælklædt Modstander og ryster sig og snurrer rundt, vildt snappende om sig. Men hun kan intet fange. Vandfladen holder bestandig ligesom fast paa hende ....

Ørnen skriger og slaar med Vingerne, saa høje Skumsprøjt staar i Vejret rundt om Kamppladsen. Som alle af sin Art er den vant til at mestre selv det største Bytte .... den nærer endnu det bedste Haab og vil ikke slippe.

Saa paa een Gang er Faren overhængende!

Den dumdristige Fanger mærker, hvorledes den bærende Luftmasse mindskes .... nu hugger den Vingerne i Vandskorpen .... den vil fri sig for Byttet, men kan ikke faa Kløerne hurtig nok ud .... og i næste Sekund er den trukket ned og faar til sin Skræk at føle — hvad den aldrig rigtig har villet tro — at *det vaade* nok alligevel ikke er dens rette Element.

Hurtig svinder Livet af den hidtil altid saa sejrende Fugl .... denne modige Flyver, som i et Styrt de hundrede Gange har ladet Vandet lukke sig over sin lette, oljede Ham for saa et Øjeblik efter, midt i en Byge af Dryp og Draaber, at løfte sig stolt mod svim-

lende Højder, svingler nu kvalt, forpjusket og leddeløs om sine kraftløse Kløer, hvis Negle sidder som groet fast i Fiskeflæsket.

— — —

Grum levede hele Vinteren med Ørnen paa Ryggen og følte sig underlig ufri i sine Bevægelser.

Fuglen opløstes efterhaanden og var tilsidst bare et Skelet, der stundom paa uhyggelig Vis kom til Syne over Overfladen.

Hen paa Foraaret raadnede den helt væk!

Men Kløerne slap Grum aldrig af med: de sad til hendes Død indkapslet i Ryggen paa hende.

Og nu fik hun farligere Fjender!

Hendes forskellige Overgreb, der ikke alle var gaaet upaaagtet hen, henledte i stigende Grad Opmærksomheden paa hende. I de omliggende Landsbyer, hvor hun gik for *Lindorm* og *Drage,* begyndte der at danne sig Myter — — saa nu maatte hun atter til at hytte sig for Menneskene.

Man skød paa hende — og hun fik ogsaa engang et Par Strejfhagl i Siden, men slap dog ellers med Skrækken. Ruser, fyldt med lysende Æggeskaller, lagde man ud; men de var heldigvis altfor smaa, til at *hun* kunde komme i dem.

En Dag stod hun og mudrede i Bunden

saa langt nede, at ikke den ringeste Rynke af Bølgebevægelsen naaede Overfladen. Alligevel fik Himlen Tegn! Tid efter anden skød grønskæggede, slimede Rørstubbe lodret op gennem Vandet og lagde sig paa Siden, straks de naaede Overfladen. Efter dem sendte en fiskeivrig Bondedreng sin Lyster . . . . .

Fyren huggede, som han skød —: ved Siden af!

Men en Dag hen paa Forsommeren havde hun nær fundet sin Overmand.

I KAMP MED EN ODDER

KÆRHØGEN havde lagt sig paa sine nyklækkede Unger og Krageparret fodret for sidste Gang; det var Uglernes Tid — og Nattergalens! Tavs og træt kom Gøgen fra Engene ind i Mosen, hvor Tusmørket tog den og gemte den bort paa en Gren .....

I alle Pilekrat og Rørtykninger blev der efterhaanden dunkelt og svalt; kun hen langs Pynter og Bredder, hvor Guldsmedene jagede, holdt Skærsommerdagens Solskær endnu Stand.

Vandskorpen tog paa at spille i stærke spanske Farver: Flader fulde af flammegult, af ildrødt og lueblaat flød om. Og ind imellem skød sig irgrønne og lilla Glassurer, hvori mulmslugte Birkekroner spejlede sig.

Endnu for faa Øjeblikke siden havde Solen haft alle Mosens Randbakker inde; den laa lysende over Vildkørvlernes Blomsterskærme og over en smal Stribe gyldentrødt Grus, skrabet ud af en af Bakkerne.

Men nu var den væk — — de fuldtudsprungne Hvidtjørn slap tøvende Solgangs-

rødmen og blegnede gysende mod Skumringsmørket.

Pludselig tier Nattergalen deroppe i Tjørnehanget ..... standser midt i sin højeste Trille og giver sig til at snerre ....

En stor Odder med lave Øren lader varsomt sit Hoved til Syne bag Grusstriben. Den snuser længe og vedholdende — og rækker vejrende sin trinde, laadne Hals frem over Udskrabningen ....

Over fjerne Banker paa den anden Side Mosen titter det første røde af Fuldmaanen frem. Som en vældig Fluesvamp groer den op af Horisonten, sprøjtende en Sky af violet i Vejret.

Og som Maanen stiger og stiger og nærmer sig Halvkuglens Størrelse, forvandler den en Samling høje Grantoppe, der tegner sig mod den, til en Kæmpevalmue, som er ved at springe ud.

Et Øjeblik troner Blomsten fuldskabt, stor og rund paa Enden af sin slanke, sorte Stængel — saa brister Illusionen:

Fra Fluesvamp bliver Valmuen Maane!

Da rækker Odderen sig helt op af Jorden, faar Krop og Hale og fire Ben — og sjokker paa sine Labber ned ad Skrænten. Et Par fiskende Hejrer i Mosekanten krummer Hals og sætter af med hæse, skingre Trompetstød og en Flok soppende Kvier, som ogsaa

har Rovdyret paa Fornemmelsen, giver sig højlydt til at brumme og snøfte.

Hver anden, tredje Maaned kom Odderen til Mosen, naar den var træt af at jage Fiskene i Søen ....

Der flød Omstrejferblod i dens Aarer. Vorherre havde begavet den med et særligt livligt Stofskifte, der vel ogsaa var nødvendigt, om den skulde kunne holde Varmen i det kolde Vand; daglig behøvede den sin egen Vægt i Fisk og maatte derfor uafbrudt skifte Fangested.

Sky og mistænksom var den — men en stor Gourmand!

Gedde, som den fortrinsvis plejede at fange i Moserne, var jo nok noget tør, men hvad — Laks og Ørred kunde nu heller ikke den faa hver Dag!

Efter at den møjsommelig havde humpet et Stykke over Land og naaet det største af de store Kær, lod den sig af sit Slæbested — en nedtraadt Sti i Græsset — lydløst glide ud i sit rette Element.

Et Par Minutter efter kom Vandet i usædvanlig stærk Bevægelse, skvulpede højt op om Dunhamrene og slog med Skum og Sprøjt ind over Bredden. Et vildt Væddeløb gik for sig i Dybet, og hvor det skar frem,

nejede Sumpstraaene deres Neg og Iriserne deres Vifter. Sort Mudder skød tilvejrs i Hvirvler og sydende Bobler steg op fra Bunden og eksploderede med et lille Knald.

Odderen, der med en nyfangen Fisk i Munden var paa Vej ud til en lille Ø, hvor den havde til Hensigt at holde Maaltid under en Graapil, var pludselig blevet angrebet og frataget sit Rov. Den skimtede de vage Omrids af en stor Fisk og fortørnet over Frækheden besluttede den sig til at gaa paa Fangst efter Ransmanden.

Et Forsøg paa at komme nedenunder Grum for at gribe hende om Gællerne eller i Bugen var ikke lykkedes; i det afgørende Øjeblik var Grum drejet af, saa Odderen havde maattet plante Tænderne, hvor den havde kunnet. Biddet var derfor langt fra saa godt, som det helst skulde være, naar det gjaldt en saadan Kæmpefisk!

I samme Nu den har faaet fat — et Stykke omme bag Nakken — jager Grum i Dybet med sin Modstander. Odderen bakker, spænder For- og Bagben vidt ud fra Kroppen og spiler Svømmehuden for at stemme imod. Som Væselen lader sig slæbe afsted af Haren, til hvis Nakke den har suget sig fast — saadan lod nu ogsaa Odderen sig hale gennem Mosen af Vandenes Los.

Grum mærker hurtig, at denne Farten

fremefter slider paa Kræfterne og tager et Øjeblik Pusten ....

Men i samme Nu er det som en Aal snoer sin smidige Krop omkring Brystet paa hende. Hun triller rundt og er ude af Stand til at bruge Finnerne. Hurtig kommer hun dog paa ret Køl igen og faar Kroppen fri af Klemmen — og nu jager hun under bratte Slyngninger og Kast fra Bund til Overflade med Vendinger saa pludselige, at Fiskerøverens Krop slynges ud og hænger frit i Vandet.

Men Odderen holder bare fast; den er saa vant til disse desperate Ture, der bliver jo vildere og voldsommere, jo nærmere Byttet er ved at give op. Dog passer den paa under Drejningerne ikke med noget Ben at svaje ned foran Geddegabet, — den kender for godt den grumme Ferskvandshajs Tænder!

I et Væk dykker de to jævnbyrdige Modstandere op og ned — —

Saa tit Grum tager Vandskorpen, høres Pusten og Knurren; Odderen snapper skyndsomst sit Vejr og spænder sig fast med Forkløerne, men naar Farten gaar ned i Dybet, hvor Luftblærerne som Sølvperler triller gennem Vandet efter Fisketyven, har den bare at holde Taget og slingre med.

Engang er Grum heldig: der rager en gammel Pæl op i Vandet, som Odderkrop-

pen under et Sving klasker paa. Det giver et Ryk i Dyret, men da Grum for et Øjeblik har udtømt sin Energi og henfalder i et af sin Races kendte Svaghedsanfald, faar atter Odderen tilsyneladende Overtaget.

Saadan bølger Slagsmaalet frem og tilbage et Stykke Tid.

De ligger kæmpende i Overfladen: en gyldenflammet, slimet Skælkrop slynget fast i Knude sammen med et mørkt og haaret Pelslegeme!

Der er igen et Pust i Kampen.

Ubemærket af Grum, som lige har ligget under for et af sine apatiske Anfald, forsøger Odderen forsigtig at flaade Gedden hen under en af de store Startuer for ved en Kraftanstrængelse at hale hende med sig op paa Land; men Forsøget mislykkes pure — den magter simpelt hen ikke det store Bytte.

Nu vaagner Grum til Kræfter ....

Under et vældigt Slag af den kraftige Hale forsvinder hun lynsnart fra Overfladen og gaar tilbunds med sin Rytter. Han faar en Karusseltur, saa det svimler for ham .... hun vil have fat i Ben eller Krop og snurrer derfor rundt med ham, saa han dasker som en løs Remstump om en Akse; men hendes Smidighed er ikke stor nok til at naa' ham. Ryggen værker, Bøjemusklerne gør ondt .... hèr har hun endelig fundet en

Modstander, der sætter hendes Omtanke, Snildhed og Udholdenhed paa den yderste Prøve.

Dernede paa Bunden, stikkende ud fra Brinken, rager udgaaede Rødder fra Breddens Pilekrat frem. Under sine vanvittige Karusselture kommer Grum det nær og søger instinktmæssig Ly derunder. Med fuld Fart løber hun sit lange Skrog ind i Filtret og staar fast, mens hun i rasende Fart snurrer Haleskruen baade til bak og fremad.

Odderen træder Vande snart paa højre, snart paa venstre Side af hende og søger, ved at benytte Rødderne som Trappetrin, at løfte hende med sig op — — forgæves, den evner ikke engang at rokke den vældige Fisk!

Dens Bid er endnu langtfra trængt igennem. Det er, som dens korte, stumpe Tænder ikke rigtig kan finde Bund. Men den anstrænger sig vældig og pisker Halen ind under Tørvebrinken, mens den med Bagpoterne leder efter Støtte i Revner og Sprækker. Da mærker den et Greb om sin ene Fod — og Grebet klemmer til, saa det værker helt op i Lænden. Den vil hale Foden til sig, men Benet bliver uvægerligt holdt fast ....

Et Uhyre af en Krebs, der med Alderen er blevet saa stiv i Ryggen, at den daarlig mere orker at slaa et ordentligt Slag med Halen,

har af Frygt for Grum indrettet sig et paalideligt Tilflugtssted i Hullet. Længe har den taalmodig fulgt Kampen gennem Følehornene og haabet paa, der skulde falde en Bid af til dens forsultne Vom — nu lukker den, taknemmelig mod Forsynet, sin svære Tang om den varmblodige Fiskerøver.

En nagende Uro lister sig over Odderen!

Engang har den siddet i en Oddersaks lige med det yderste af en Klo, Saksen var tung og trak den med under Vandet — den reddede sig kun i yderste Øjeblik. Ved Grebet om Benet begynder dens Lunger advarende at melde, Halsen snærer, og det er, som Øjnene skal sprænges .... op, op .... med eller uden Bytte!

Forlængst har den sluppet Grum og gør sig nu fri af Hullet med et saa pludseligt Ryk, at den gamle Skalkrabat følger med. Men *Vandangsten,* som ingen Sjæl, der aander med Lunger, helt kan fri sig for, har ganske overmandet Rovfiskeren. I største Skynding smyger den sig fri af Rødderne og stiger allerede. Og som den nærmer sig Vandspejlet og mærker Lysets signende Præg stærkere og stærkere slaa mod Dyndslammen om dens Øjne, paaskynder den sin Flugt .... indtil den i et begærligt Snøft rækker Overfladen.

Grum er i Hælene paa den, og idet Odde-

ren lander lyder et højlydt Vandsmask. Den brune Sjæl havde været kaput om ikke den gamle *Baglæns* i sin Fart væk fra Overfladen, hvor den endelig har sluppet Taget, som en Kugle var røget lige i Halsen paa Grum. Nu maa hun nøjes med at sende sin Modstander et koldt og sløvt Fiskeblik og lade *Klemme* fortsætte Farten ned i Snøresækken.

Saaret, den gamle Kæmpegedde havde faaet, var ikke af de livsfarlige.

Ganske vist var der to Hugspalter efter et Par grove, stumptandede Kæber dybt ind i Kødet paa den ene Side af hendes Ryg, men de heledes, som saa mange andre, hun i sin Tid havde faaet. Hun var blot længe efter øm i Ryggen og havde noget vanskelig ved at springe.

Men mere end denne ene Gang gik den frække, firføddede Fisketyv ikke paa Jagt i *hendes* Vandhul. Odderen havde en sikker Fornemmelse af, at det kun skyldtes Heldet, at den ikke var blevet tilintetgjort af sin store, farlige Konkurrent.

REDAKTØREN

SØEN havde forandret sig, siden Rokkedrejeren døde .... der var ikke mere den gammeldags Fred og Poesi over den! *De store Svømmefugle,* som havde formeret sig drabelig, piskede daglig rastløs om og slugte Fiskene i sig ved Hjælp af bedre og bedre Redskaber.

Som en af de nyeste optraadte en tihestes Motorbaad, bemandet med *Redaktøren:* en lille, senet Mand, mager og spændstig og med et Overmaal af Energi. En ny Tids Fart og Uro brændte i ham — og hvadenten han skrev eller forfriskede sig ved Sporten, gav han sig hen med samme Kraft og Lidenskab.

Den gamle Drejer havde dyrket Fiskeriets Idyl; han lagde sig for Anker et eller andet Sted, tændte Piben og passede sit Medetøj. Redaktøren, der var af det stik modsatte Temperament, maatte uophørlig farte om og hive op og kaste ud.

Han havde lejet Sommerlejlighed ude ved Søen, og mellem Ribsbuskene i Haven hav-

de han ladet sit lille Stueakvarium stille op. Det husede et Par Krebs, nogle Aborrer og en Geddeunge.

Hver Formiddag gravede han Orm til Akvariefiskene og fodrede dem omhyggelig.

Rørte hverken Gedden eller Aborrerne Ormene og tog heller ikke Krebsene dem, naar de sank tilbunds, ofrede han sig med Sindsro for sit Blad hele Dagen. Men hændte det modsatte, da blev Lederen kort — og Chefen meldtes bortrejst eller til vigtigt Møde.

En Dag, som han sidder paa Kontoret og redigerer sin Avis, ringer Telefonen. Hans Kone er i Traaden og fortæller, at Akvariegedden æder som en besat!

Det dirrer i Redaktøren ....

Forlængst har hans Blad bragt Nyheden om Grum. Turen derud er godt forberedt, Grejerne ligger klar — blot Tegnet fra Akvariegedden har han ventet paa!

Nogle Timer senere befinder den lille fiskeivrige Redaktør sig efter en forceret Cycletur i den kvælende hede Julidags brændende Sol mellem duftende Iris og Porse. Sammen med en stedkendt Tørvegraver, som af Frygt for Udyret har bevæbnet sig med Jagtbøsse, slaar han ind paa en af Stierne.

Blæsten drager i den danske Jungle og skramler dens Myriader af Bladstrimler mod hinanden; det lyder for Redaktøren, som krøllede den i eet Væk en mægtig Avis sammen. De stive, blaagrønne Rørstængler med de sorte Knæ læner sig favnende ind om ham, og et stærkt og lifligt Krusemyntekrydder, blandet med Mosebundens sure, ramsøde Em, vifter ham om Næsen.

Et Øjeblik bliver han staaende inde i Rørtykningen og drager Aanden dybt, mens han lytter betaget til den øredøvende Naturmusik. Lærkerne jubler over hans Hoved og Vildænderne letter med Basken og Rabben, og nu jager en Bekkasin ætschende forbi og daler i en lang, konkav Bue.

Et Solstrejf spiller samtidig ind i Junglen og risler Kaskader af vigende, vuggende Lyspletter ned over ham. Han sveder og puster og tørrer Panden .... han snyder Næsen paa urmandsvis .... han er igen blevet til det Væsen, Vorherre kaldte Menneske, da han satte det paa Jorden!

Ved en Aabning i Rørbræmmen, hvor en gammel, bregnet Bulk springer frem i Vandet, gør han Dyppestangen klar.

Vogt Dig, Grum, nu kommer der en Fisker med Kløgt og Forstand! Han er i Klæder af Farve som Hejrens Fjer, han har

Stænger at fiske med, der er malet som Himlen — og Snøren er graagrøn som de lange Vandplanters Stængler.

Han lister langs den mosede, gyngende Bred og passer nøje paa at undgaa enhver Rystelse i Vandet. Gedden er sky og flygtig, aarvaagen og adræt, bare han knækker et Rør, bare han plumper et Sneglehus, veed han den vil vejre ham. Han finder Steder ud, hvor han mener Fisken staar og sænker forventningsfuld sin Agn ud for Sivenes Rand eller Pyntens Hage ....

Et godt Stykke bag ham kommer Tørvegraveren, som har strænge Ordrer til endelig ikke at mæle et Ord og træde yderst varsomt og forsigtig. Han gaar med Bøssen klar, betænkelig ved alle de Historier, han har hørt fortælle om „Lindormen“.

Snart mindes han, at Sidse Andersdatter har set den. Hun var i Færd med at vande Køerne, da den skød frem af Dybet i et Sprøjt og rystede sig som en Hund. Hun havde tydelig hørt Skællene ringle i dens Manke!

Og Ole Hjulmand ....!

— Sikke et Hoved, har han fortalt, ja, fuldt saa stort som en Kalvs, og Huden om Mundvigene laa i store tykke Folder! Om Øjnene havde han sagt, at de var gule som en Hares!

Den skal Tørvegraveren huske at „putte“ i Bladmanden.

I det samme lyder et Varselsfløjt —: Tegnet fra Redaktøren til ham om at standse og blive, hvor han er og ikke ved sin pludselige Tilsynekomst ødelægge mulige Chancer.

Et elektrisk Stød er jaget gennem Lystfiskeren .... han staar et Øjeblik som stivnet, i forventningsfuld Spænding.

Han har mærket et Hug — og med sænket Stang ruller han nu sagte og forsigtig rigelig Silke af Hjulet.

Gedden har fat — det troer han bestemt! Men han venter Minut efter Minut, uden at Linen rører sig det mindste.

Ak, Krogen hænger fast. Hans bedste, stærkeste Dyppekrog, udvalgt blandt Hundrede med netop denne Tur for Øje! Forgæves bruger han alle Kneb, men han kan ikke faa den fri; han maa vist opsætte Fiskeriet og prisgive Snøren.

Det er en flov Historie! Folk har saadan onde Tunger .... og Tørvegraveren dèr bag — nej, det manglede bare! Turen herud i den kvælende Hede har desuden længe fristet ham til et Bad — og resolut kaster han Tøjet og gaar i Baljen.

Han svømmer ned langs Sivkanten, hvor der er en Smule aaben Vand, da han paa eengang mærker et Greb om sit venstre Ben.

Det er som en Havesaks pludselig hugger ind over det!

Uvilkaarlig giver han sig til at raabe og sparke om sig; men i næste Øjeblik bliver han draget udefter og ned mod Dybet.

Han føler Uhyrets Tænder trænge dybere og dybere ind i Benet og er paa Nippet til at tabe Besindelsen, mens han skriger højt om Hjælp.

I største Skynding farer Tørvegraveren til og kommer tidsnok til at fange Omridset af en lang, sort Skygge, der arbejder under Vandet. Paa maa og faa holder han begge Skuddene ud til den ....

Samtidig skriger Redaktøren endnu rædselsfuldere op og rejser sig i Vandet: en kold, skarp Eg som af en Kniv stryger ham hen langs Maven, idet Grum, forskrækket af Skuddene, forsvinder bort under ham.

Andre Tørvegravere kommer til, og man faar den ulykkelige halet op. Blodet staar i flere Straaler ud af hans Fod; men en Karl underbinder Benet med sin Bukserem. Der telefoneres efter Læge og hentes Vogn, hvorpaa Redaktøren bliver kørt hjem.

Biddet var alvorligt; Lægen maatte udvaske det og forbinde det. Paa Ydersiden af Læggen saa' man de dybe Mærker af Grums Overtænder: Med mere end Haandsbreds Mellemrum stod i to Rækker Saar ved Saar

langt ind i Kødet; tydelig eftersporede man Hugget fra et stort Dyrs tvende Kæbehalvdele.

Oraklets Profeti om, at Redaktøren vilde faa Bid, var saa sandelig gaaet i Opfyldelse!

*　　*　　*

Denne Tildragelse pustede Liv i alle Egnens Historier om den løsslupne Krokodille, om Lindormen eller Dragen, som stadig huserede i Sortemose.

Man maatte have Uhyret bort. Kvæg og Heste havde jo længe ikke kunnet være sikre, naar de kom til Vandingsstederne — og nu overfaldt det ogsaa badende Folk!

Hvad var det for et Dyr?

Man forlangte bestemt, at Sogneraadet skulde skaffe Syn for Sagn.

Flere af Hullerne blev tømte, men det var de fejle. I andre drog man Vaad med et Spand Heste for hver Arm. Grum var et Par Gange paa Nippet til at blive fanget; hun reddede sig kun ved at grave sig i Mudderet og lade Vaaddet slæbe hen over sig.

Saa gik man i Gang med at tørre hele Mosen ud; man satte de gamle Vindmøller fra Tørvegravningstiden i Fart, fik alle Sneglene til at snurre og malede Vandet fra det ene store Kær over i det andet.

Hun blev indespærret og stod tilsidst og

rokkede i et Pløre. Havde man holdt ud blot en Dag til, vilde man have opdaget hende; men til Held for hende indtraf der Vindstille — og da det syntes helt ude med hende, brød en Nat det i Nabokæret højt opdæmmede Vand igennem; og man var lige vidt.

Saa kølnedes Lidenskaberne og Interessen.

Hvem sagde det var en Krokodille? Havde nogen set den? Var det ikke snarere en Odder .... for Lindorm eller Drage troede Sogneraadet ikke paa!

NATURENS MUNTRE SØN

HAN skrævede over nogle Pigtraadshegn og fik rigelig med Lufthuller i Enden ....

Det primitive Medetøj, der dinglede over hans Ryg, bestod af et gammelt Kotøjr med et Par store Spunsproppe fra Ølankre til Flaad og et Stykke stærkt, hjemmesnoet Jærntraad til Forfang. Den svære Krog, som nærmest maatte være tænkt til at fange Hvalfisk paa, var en klodset Staalkrog, som Landsbysmedens Dreng, der snart skulde være Svend, engang i sin Fritid havde lavet til ham — og Stangen en kort, tyk Bønnestage.

Den gode *Rasmus* var saa langt fra en Fisker med videre Kløgt og Forstand!

I Haanden bar han en gammel, bulet Vandkande, hvori hans Angfisk — nogle Karudser, fanget ved at trawle med en Vidiekurv i Gadekæret — befandt sig. De var ikke behandlet efter alle Kunstens Regler, havde ikke tilbragt Natten i en Balje under Vandhanen og havde ikke fornemmet nogen vel-

gørende Kølighed i Gællerne, ved at der fra Tid til anden var plumpet smaa Stykker Is i deres lumre Vand. Nej, lidt Græs og Mudder i Bunden af Kanden var alt, hvad de havde at holde sig levende i.

Rasmus prøvede flere af dem og fandt endelig en, der lige akkurat kunde slaa med Halen. Af gammel Vane og i Haab om Held spyttede han paa den.

Kærene laa blanke og klare i den kølige Septemberluft! Man saa' som gennem et Forstørrelsesglas ned paa Bunden, hvor brunskallede Dammuslinger og hvidsnørklede Posthornsnegle gav sig til Kende mellem Søgræsset og Vandmosset. De før saa blommeblaa Rørduske stod nu brune og dunede i Snipperne, og alle Sværdliljerne i Sivpynterne dirrede under Vægten af deres svære, bælgede Frugtstande.

Rasmus skyndte sig at faa Snøren gjort klar og gik derud . . .

Ætsch! skreg en Bekkasin, straks han satte Foden i Mosen — og lidt efter lettede han en seks, otte andre; i boltrende Zigzag flimrede de frem over Dyndgrøntet og steg saa pludselig tilvejrs i stejle Slyngbuer. Interesseret fulgte han de snare Flyvere med Øjnene, saa' hvor de kilede paa med rappe Vinger og svinglede Mosen rundt, til de en for en brød ud og tavse forsvandt i et Styrt.

For Enden af en Bulk, der som en afstumpet Odde skød sig frem i en af Tørvegravene, prøvede han et Kast og stod en Stund og ventede, men da Karudsen havde fundet et Hul at skjule sig i og det store Spunsflaad derfor laa stille, hev han op og gik med „Kótøjret“ i oprakte Arme til et nyt Kast.

Han kom ind til store Tykninger af Mjødurter og vilde Hindbær. Sentblomstrende blaa Kærminder rakte sig hen om hans Fod. Han plukkede en, lugtede til den — og kastede den; Lyden af et vældigt Geddeplask havde naaet hans Øre!

Ad et Gangbrædt balancerede han ud paa en lille Ø, der laa ene for sig selv og flød i Andemaden. Brædtet gyngede svært under ham, og Øen sank foruroligende under hans Tyngde; men den havde jo baaret Mennesker før, kunde han se — og nu var han dèr! En frodig Graapilebusk groede midt paa Øen og en violetskinnende Kattehale løb i Top .....

Grum stod i en flad, grumset Vig, skjult i en stor Klynge Padderokker. En fed og sløv Karudse halvt svømmede, halvt flød i Aabenvandet foran hende. Havde hun ikke været i Mosen med dens Smalkost, vilde hun have faaet Kvalme af at se paa det Aadsel; nu

tog hun den med Taknemmelighed og løb sit mægtige Gab saa graadigt ind over den, at hun slugte den med det samme og fik en stor Staalkrog langt ned i Mavesækken.

Et Øjeblik følte hun det ubekvemt med den Mundfuld; hun havde vel faaet den slatne Skidtmas galt i Halsen — nuvel, saa vilde hun gylpe den op!

Men hun kunde ikke — og der var en tyk Stængel som af en Aakande, der blev ved at kildre hende i Halsen. Hun vilde spytte Stænglen ud, saa mærkede hun, den havde Rod i en Tot Siv.

Krimskrams! tænkte Grum og satte Sving i Finnerne og Vred i Halen, for nu vilde hun ud af den lumre Krog. Hun bed Flaben sammen og satte Fart paa .... Padderokkerne knækkede og Tagrørene nejede sig, hvor hun brasede frem .... alting gyngede: Bred og Vig og Rør og Ø; det saa' ud for Drengen, som løb et Svin og rodede under Vandet.

De passionerede Fiskere i Graavejrstøjet og med den himmelblaa Stang, med Silkelinen og den spillende Snelle havde aldrig haft Held til at fange dette Uhyre; nu kom den lille Rasmus med sin Bønnestage, sin Staalkrog og sit Tøjrereb. Og de Grejer holdt!

Grum drog i Medetøjet, saa Stangen røg halvt i Dybet; Drengen var ved at slippe — da han ved et voldsomt Ryk pludselig blev revet omkuld. Der levnedes ham ingen Tid til at tage for sig: med Stagen i Favnen falder han om i Pilebusken! Rebet strammes, saa Kovserne i det gnidrer og hviner ... men Stagen er ikke til at ruske fri af Busken.

Rasmus vil over Gangbrædtet tilbage i Land, da han til sin Rædsel mærker, at Øen sejler, Fisken, han har paa Krogen, har faaet revet den løs af sin Ankerplads — og nu trækker den ham afsted ud paa Mosens Dyb. Vandet sprudler om Rebet og staar i Skum ud fra Øen, som var den Stævnen af en Kapsejler; til Tider krænger den lille Flaade fælt, saa Rasmus faar Vand ovenind af Træskoene. Han har helt givet op og staar og beder sit Fadervor.

Imens fører Grum ham som en anden Tommelise fra den ene Ende af Mosehullet til den anden. Hun ruller og boltrer sig, staar paa Hovedet ned i Bunden for faa Sekunder senere at skyde lodret op til Overfladen og piske den til Skum og Bølge. Store Bobler og Myriader af sort, fælt Tørvegrums flyder som bulne Skyer til alle Sider ...

Af og til øjner Drengen en furet, mosgroet Ryg paa Længde med en Tyrs. Det ser ud

for ham, som er en af Mosens Fortidsege i Færd med at dukke op for at lægge sig til at flyde paa Vandet.

Saa efterhaanden som den store, spidshagede Staalkrog trænger sig dybere og dybere ind i Grums Indvolde og faar hendes kolde, røde Blod til at løbe den gale Vej, bliver der mindre og mindre Fart i hendes Bevægelser.

Vandet slører; hun ser ikke mere klart, men løber bardus paa Bundbanker og Rørskær. Hun føler sig saa dejlig overmæt og jager om i Tørvekæret med en Fornemmelse af, at hun slæber paa sit Livs allerstørste Bytte. Hvor fylder det ikke i hendes Vom — — endelig, *endelig* er hun blevet mæt, saa det er som om Halsen skal sprænges og Kæften gaa fra hinanden, og paa een Gang mærker hun den samme underlige Overbelastning som hin Dag for mange Aar tilbage, hvor hun i Graadighed forslugte sig paa den store Aborre.

Vildt og hensynsløst drager hun i Tovet og kører rundt med sin lille Fangstmand. Men for hver Gang, hun i et Ryk slæber ham fri af et Skær eller tværs gennem tæt, sammenfiltret Grøde, driver hun Jærnets Spids nærmere op mod sit Hjærte. Tilsidst farer hun i Dødsfeber lige ind paa Bredden og sætter ham paa Grund i en Rørholm.

Hun ligger og flyder lige under Overfla-

den — og Rasmus, som nu og da mellem Vandplanterne skimter hendes grøngule Bug og sortplettede Halefinne, skriger af Rædsel . . .

Den gamle Eventyrgedde fantaserer: er det den store, sortlødede Aborre, hun endelig lykkelig har fortæret? Er det Studen med Horn? Eller er det en af „de store Svømmefugles“ Unger?

Ja, *den* er det — denne Gang er Grebet om dens Stilkben lykkedes, hun har omsider svælget den i sig og har den vel forvaret i sin Vom.

Men den tynger, saa hun ikke mere mægter at holde sig vandret; jo, hun mærker det godt: saa uhyre Forslag er der i den, at hendes Hale glider ned og Hovedet op — og nu paa en Gang skyder hun stift og langsomt i Vejret.

Drengen er ved at blive forrykt over dette Syn; uvilkaarlig slaar han Hænderne for Øjnene, saa fantastisk uhyggeligt forekommer det ham:

Frem af det sorte, opmudrede Dynd og den violette, giftiggrønne Grøde, hvorfra Svovlbrinten under Naturens Forraadnelsesproces frigør store, blærede Bobler, stiger koldt og ubevægeligt Grums mægtige, krokodilleagtige Hoved.

Det slatne, rynkede Svælgskind vibrerer under hæftige, krampagtige Gylp, den mere end armlange Underkæbe skyder sig frem under Overkæben og lader de yderste Spidser af en Række lange Dolktænder krænge sig ud af de indskrumpede Mundvige.

Nu drejer Uhyret sig langsomt om sin Midterakse, det store, udtryksløse Vandøje, der skinner skiddengraat som upudset Glar i en tom og menneskeforladt Hytte, staar stift og udslukt ud af det vældige Kranie.

Jærnet har naaet Svømmeblæren og berøvet Grum Evnen til Navigation. Det svimler for hende — som et Kæmpeflaad, der markerer Bid af en Storfisk, dykker hun saadan lydløst i eet Væk lodret op og ned .....

En Karl, som gik og pløjede, hørte Drengens Skrig; han løb til og fik at vide, hvad der var i Vejen: et Uhyre af et Dyr, som Rasmus ikke mægtede at slæbe op, havde sejlet den halve Mose om med ham!

Karlen fiskede Gangbrædtet op og hjalp Drengen i Land, saa hentede han Hestene, spændte dem for Snøren og trak Grum langsomt, men sikkert op paa Bredden.

Hun laa Natten over fortøjet til et Birketræ. Livet var forlængst udslukt.

Der blev telefoneret til Kromanden, som

indsamlede Nyheder til Redaktørens Avis, „at Per Jenns Søn under de eventyrligste Omstændigheder havde fanget et Eksemplar af den store Søslange; den lignede en Fortidspadde mere end en Nutidsfisk!“

Den næste Dag samledes hele Omegnen paa Stedet, og Skolelæreren gav Møde med en tilkaldt Videnskabsmand.

— Det er jo en Gedde, sagde Professoren, straks han saa' den .... ganske vist et usædvanligt stort og gammelt Eksemplar, men alligevel kun en Gedde — — og han var ikke fri for at føle sig lidt stødt over til ingen Nytte at være lokket ud paa saa lang en Rejse.

— — —

Men Rasmus var endnu i mange Aar efter Landsbyens Helt; og siden den Dag hed han aldrig mere Rasmus Jenn, men Rasmus *Gedde.*

SVEND FLEURON

Ib Fidelius Adeltand

Roman om en Gravhund.

Med Perlehumør fortæller Svend Fleuron i denne glade Bog om en Adelsmand blandt Gravhundene, om dens Skæbne som Familiehund, som Officershund, og da dens Natur endelig kommer til sin Ret, som Jagthund med udpræget Lidenskab for Rævegrave. Mennesketyperne: glade Grossererfolk, Jægere, Komedianter og Officerer er brilliant udførte. 5.75; indb. 8.50

Illustreret Udgave med Farvebilleder efter Malerier af Simon Simonsen - - - - - - - 7.50; indb. 10.00

Haren den graa

Roman fra de danske Agre.

Med Individualiseringsevne og en Intimitet i Detaljerne, der til Tider fuldkommen fortryller en, fortæller Fleuron om nogle smaa Harekillingers Skæbne. Det er Haren selv man møder her, den altid jagede og forfulgte Morten og dens fredløse, spændende Liv i et Mylder af Farer. En filosoferende, stille Humor, som lyser frem overalt, forlener denne vidunderlige Dyreroman med en yderligere Charme og en dybere Værdi. 5.75; indb. 8.50

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

GYLDENDALSKE BOGHANDEL

Dansk Foraar

Indhold: Evangelium — Sol — Luft — Hegn — Mose — Strand — Skov — Landevej — Holm — Mark — Lund — Fjord — Skovbund — Have — Foraarstid.

„Holder De af dansk Natur, og er det en af Deres største Glæder at færdes i den til alle Aarets Tider, saa bør de sørge for, at Fleurons Bog ligger paa Deres Bord. De vil ofte gribe den, thi den er lige til at læse sig glad i. — Fleuron skildrer med Finhed, med Ømhed, med dyb Forstaaelse. Skriver han om Foraaret — som han gør det i sin sidste Bog — da strømmer Vaarens grødetunge Duft os imøde fra Bogens Sider."

(Asmus Diemer i „Berlingske Tidende".)

I Marken

Indhold: Majløvet — Tillid — Skyggen — Majluft — Yngel — Lokkedue — Grøde — Den første Solstraale — Kre'tur — Høj over Høj — Om hundred Aar — Punktum — Tid — Grøften — Nocturne — Haletudser — Jagende Hund — Afveksling — Den store Jæger — Hassel — Naar Isen pakker — Vildfugl — Jægerliv — Bebudere — Udgaaet — Flyvegrille — Morgenstemning — Menneskekendskab — Granduft — Byge — Fedtebrød — Hærværk — Ro — Friluftsscene — Anemonetæppet — Flyverøn — Vaar — Storm og Stille — Højskovens Sang.

„„I Marken" er smaa Indfald og Iagttagelser nedskrevne paa samme Maade, som Maleren i sin Skitsebog hurtig ridser Linierne af et og andet ned. Det afgørende bliver da, om man i disse flygtige Rids øjner Forfatterens *Personlighed*. Og dette er i høj Grad Tilfældet. I hver Linie skimter man Jægerforfatterens noget tungsindige og vemodige Livssyn og hans dybe Kærlighed til den store ensomme Natur. For dem, der i Forvejen har lært at kende og skatte S. F.s Forfatterskab, vil „I Marken" derfor være en rig Kilde til Nydelse. . ." (F. Bauditz i „Nationaltidende" 1910.)

